

Almanya ile Rumanya Arasında Yaklaşma

Rumanya Almanyanın Orta Av- rupa Siyasetine Hararetle Muzahir İki Memleket Arasında İktisadî Münasebat Fevkalâde İnkişaf Etti

Sulh Meselesi

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN
Avrupada henüz takarrür e-
demiyen bir sulh meselesi mevcut
olduğunu kimse inkâr edemez.
Müzmin bir halde asırlardanberi
devam ve intikal eden bu dert
arada birdenbire şiddet peyda e-
der ve bu buhran herhangi bir
surette izale edilse de, birtakım
muahedeler imza olursa da sulh
meselesi bir türlü hallolunamaz.
Yakında bu mesele için çıkı-
labileceğine ihtimal vermek te
safderunluk olur.

Avusturya ve Çekoslovakya
ihtilâfları tesviye edildikten son-
ra, görüyoruz ki, şimdi Avrupa-
da siyaset adamları en çok müs-
temlekeler meselesi ile meşgul o-
luyorlar.

Manasız bir surette tanzim e-
dilen, zorla kabul ettirilen sulh
muahedenamelerinin ancak gele-
cek harbe intizaren muvakkat
bir sureti tesviye vücude getir-
mekten başka bir işe yaramadı-
ğını ispat eden delillerden biri de
bugün ortada bir müstemlekeler
meselesinin mevcudiyetidir. Eğer
müstemlekeler işi her milleti az
çok temin edilecek vasatı bir
hak ve adalet dairesinde tanzim
edilmiş olsaydı, tabiidir ki, halâ
onunla iştigal etmeğe mahal ol-
mazdı.

Fakat gerçi Almanyanın elin-
den müstemlekelerini tamamen
alıp onu ihtiyaç içinde kıvrandır-
mak tabiidir ki, böyle daimî bir
sızıltıya, şikâyeteye meydan açar
ve Milletlerarası münasebetler i-
çin bir tehlike teşkil eder.

Bu meselede alâkadar olan
İngilizlerin noktai nazarını ge-
çenlerde bu sütunlarda izah et-
miştik. Şimdi de Fransızların ne
düşündüklerini Paristen çekilen
bir telgraf bize izah ediyor. Gö-
rüyöruz ki, Fransada küçük bir
grup bu eski Alman müstemleke-
lerinin iadesi taraftarıdır. Fa-
kat ekseriyet bunda bir şeref me-
selesi görüyor, aynı zamanda se-
vceye bakımdan bir hata ola-
cağını söylüyor; mandadan vaz-
geçmeden evvel Milletler Cemi-
yetinin reyini almağa lüzum gö-
rüyor.

Bu son mülâhazanın dudak-
larda hafif bir tebessüm uyan-
dırılmaması kabil değildir. Çünkü
müstemlekeleri geri vermek
fikrinin ne kadar çürük olduğunu
bize açıkça gösteriyor.

Almanyadan alınan müstem-
lekeler manda şekli altında Mil-
letler Cemiyeti tarafından bazı
büyük devletlere verilmiş olduğu
doğrudur. Fakat bugün Milletler
Cemiyetinin yüksek bir otoritesi,
nüfuzu ve kudreti kalmış mıdır?
Milletler Cemiyetinin hangi sözü
dinleniyor ki bu müstemleke işin-
de onun rey alınmak icap etsin?
Mandatar sıfatlı müstemlekeleri
elinde tutan büyük devletler
bu vazifeden vazgeçtikleri tak-
dirde Milletler Cemiyetinin bir ih-
tilâf vesilesi daha ortadan kalktı-
ğı mülâhazasıyla duyacağı inşirah
içinde vakayı kabul etmekten baş-
ka yapacak bir iş mi kalır?

Şeref meselesine gelince, Al-
manyaya eski müstemlekelerinin
iadesi onları geri verenler için bir
(Sonu 3 üncü sayfada)
Hüseyin Cahid YALÇIN

Almanyada Müstemleke Talebi Etrafında Nüma- vişler Yapılıyor. Çeklerle Macarlar Uyuşuyorlar

Çek - Macar konuşmalarını idare eden Macar Hariciye Nazırı
Kanya

Bükreş, 24 (A.A.) — Vitorul
gazetesi, Macar metalibati muna-
sebetile yazdığı bir yazıda diyor
iki: "Almanyanın bu meselede it-
tihas ettiği hattı hareket orta ye-
cenubu şarkı Avrupasının mena-
fiine tamamen uygundur. Filhak-
ka muhtelif memleketler arasında
muvazenei korumak lazımdır. Ru-
manyanın da Almanya ile birlikte
iştirak ettiği bu noktai nazar iki
memleket arasında muallakta bu-
lunan bütün meselelerin halline
imkân verecek mahiyettedir.

Diğer taraftan Almanya ile Ru-
manyayı birbirine bağlayan iyi e-
konomik münasebetlerde Alman-
Rumen münasebatının heyeti umu-
miyesinin ormal bir hale koymaya
yardım edecektir, hususile ki Al-
manlar Rumanyanın dahili işlerine
karışmak fikrinde olmadıklarını
müteaddit defalar beyan etmişler-
dir. Bu suretle, iki memleket mü-
nasebetlerinin normal bir yola gir-
mesine şimdiye kadar mani olmuş
(Sonu 3 üncü sayfada)

Japonlar Hankovu da Almak Üzere

Çinliler Çekiliyor

Çinlilerle Japonlar Arasında Hongkongda Sulh Müzakereleri- nin Başladığı Haber Veriliyor

Tokyo, 24 (A.A.) — Hankovun her an düşmesi bekleniyor. Mo-
törlü Japon kuvvetleri şehre gözle görülebilecek yere kadar ilerlemiş
bulunuyorlar. Çinliler zayıf bir mukavemet göstermekte ve alelacele
çekilmektedir.

Çin ajansının bildirdiğine göre istikametten şehir üzerine ilerle-
mektedir. Yangtse nehrini takiben ilerle-
mekte olan Japon filosu ise şehre
20 mil mesafede bulunmaktadır.
Bu vaziyet bir iki güne kadar Han-
(Sonu 3 üncü sayfada)

FİLİSTİNDE YENİ HADİSELER

Araplar Yafa İstasyo- nunu Ateşe Verdiler

İrakda da Yahudi Aleyhdarlığı Baş- ladı. İki Tanınmış Yahudi Kayboldu

Filistinde yakalanan iki Arap tedhişçi götürülürken

Yazısı 3 üncü:

Madam Atina en Maruf Avukatları Tutuyor

Atinanın Kızı Zizinin de Sorgusu Yapıldı. Madar Katina Kimdir?

Randevuculuk ve eenebi mem-
leketlere kız ve
kadın kaçırmak
aynı zamanda da
döviz kaçakçılığı
yapmak suçlarıyla
tevkif olunan Ma-
dam Atina ile
muavini Madar
Katina haklarındaki tahkikata
dün de devam olunmuştur.
Madam Atinanın kızı Zizi de
polisçe ele geçirilmiş ve dün hak-
kında yapılan zabıt varakasıle bir-

likte adliye teslim olunmuştur.
Zizi, dün, bu suçun tahkikatını
idare eden dördüncü sorgu hâkimi
tarafından istevap olunmuştur.
Kendisi, annesinin işlediği suç-
larla hiç bir alâkası olmadığını ve
hattâ bu hususta hiç bir malûmatı
bulunmadığını söylemiştir.
Sorgu hâkimi Zizinin isteva-
pını yaptıktan sonra tevkifine lü-
zum görmiyerek diğer suçlularla
birlikte, serbest olarak muhake-
mesinin yapılması için sorgu evra-
kını tahkikat dosyasına ilâve et-
miştir.
(Sonu 4 üncü sayfada)

Ramazan Sohbeti

Tarihe Karışan Millî Oyunumuz: Karagöz

Karagözle Ortaoyunu Arasında Münasebet. Meşhur Karagözcüler

Mübarek ramazan işte geldi,
çattı. Bu ibadet ve mağfiret gün-
lerine kavuşulunca herkesin hatı-
rına dört şey gelir: İftar tepsisi,
ulu camilerin mahyaları, teravi na-
mazı ve karagözle orta oyunları.

Bugün bu dört hatıradan yalnız
sonuncusu hemen tarihe karışmış-
casına dünyadan elini eteğini çek-
miş bulunuyor. Zira iftar tepsileri
yine ortaya çıkıyor, teravi namaz-
ları yine kılınıyor; mahyalar, hem
de elektrikli olmak şartıyla, yine

kruluyor. Yalnız ortada ne zevkle
dişlenir bir hayalci, ne de dörtba-
şı mamur bir ortaoyunu kumpanya-
sı kaldı.

Vakia Kavuklu Ali cidden kah
ramanca bir sebat ve inatla bu
millî okuyumuzun büsbütün tarih-
he karışmasına mani olmağa çalı-
şıyor lakin umumi sinema rağbeti
karşısında böyle ferdi gayret ve
didinmelerin fayda vermiyeceği
muhakkak gibidir.

(Sonu 3 üncü sayfada)

BEKTAŞI FIKRALARI :

Cider gitmez

Şerefelerden dizi dizi kandiller sarkmaya başlamıştı: Mahyacı-
lar, on bir ay mahpus kalan marifetlerini gösteriyorlar, suya nakış ya-
par gibi, havaya yazı yazmaya, resim çizmeye çalışıyorlardı. Bunları
yapmaya çalışırken kandiller dizi dizi sarkıyor, sağa yükseliyor, sola ka-
ynıyor, titreyiyor, uçuşuyor ve sanki gökten damlarken minare boğum-
larına takılı kalmış yıldız kırkıtları gibi insana esrarlı bir heyecan ve-
riyor.

Hacı Bektaş kullarından Derviş Mehmet, kahvenin önünde oturmuş,
teraviden çıkan Müslümanları minarlerin sağığı nuranı ışık altında
seyrediyordu. Bu aralık camiden çıkan bir yobaz yamna sokuldu. Tezyif
dolu bir gözle süzerek sordu:

— Mahya kuruluşunu mu seyrediyorsun? Oruç tutmazsın, alının
secdesi rahmana kapanmaz! Ramazanı yalnız mahya seyretmek için mi
gelsin diye beklersin?

— Ramazanı ramazan diye severim. Aliyi Ali diye sevdiğim gibi.

— Fakt biz sizin gibi değiliz. İsteriz ki her gün ramazan olsun, her
gün oruç tatalım.

— Öyle ama, ramazan gider gitmez de arkasından bayram edersin-
niz!... Bir adamın sevdiği gidince müteessir olur, matem tutar. Benim
hiç bayram ettiğimi gördünüz mü? Biz ikisini de hoş görenlerdeniz!

TİRYAKİ

SENFONİ MÜSABAKASI

Halk partisi müzisyenlerimiz
arasında bir müsabaka açtı
Cumhuriyet Halk Partisi tara-
fından, sanatkârlarımızı çalışma-
ya teşvik ve korumak, aynı zaman
(Sonu 3 üncü sayfada)

Ramazan Geldi

Bugün Ramazanı Şerifin
ilk günüdür. «Yeni Sabah»
Müslüman okuyucularının Ra-
mazanını tebrik eder.

HER SABAH

Ay isimleri

Anadolulu bir dostumuz geçen
gün söz arasında şunları söyledi:
— Dilimizden birçok yabancı
kelimeleri attık, iâkin aylar aşağı-
yukarı eski adlarını muhafaza edi-
yorlar. Halbuki orta Anadoluda
kullanılan ay isimleri öz türkçe ol-
duktan başka tesadüf ettikleri
mevsimleri de iyi tavsif ederler.

Meselâ Anadolulu hazirana
"Orak ayı", eylüle "İlk güz",
birinciteşrine "Orta güz", ikinci-
teşrine "son güz", birincikânuna
"karakiş", ikincikânuna "Zem-
heri", şubata da, diğer aylardan
kısa olduğundan ötürü, "küçük",
der.

Düşündük: dostumuzun yerden
göge kadar hakkı vardı. Hakika-
ten "karakiş", birincikânundan,
sonbahar aylarını canlandıran "ilk
orta ve son güz", tabirleri eylül-
den, teşrinlerden daha manalı, da-
ha cana yakın.

Şu lisan temizliği sırasında ha-
ziranelerden, eylüllerden, birincili,
ikincili teşrinlerden, kânunlardan,
yakamızı kurtarsak hiç de fena
olmıyacak.

A. C.

ABDÜLHAMİDİN CİNCİ HOCASI

YAZAN: SÜLEYMAN TEVFİK

- 4 -

Hal'den üç gün sonra Abdülâzîzin yeni Padişaha bir mektubu geldi. Bunda eski hükümdar yeğenini tebrik ettikten sonra Tapkapı sarayında geçen kanlı vakalar dolayısıyla pek sıkıldığından kendisinin başka saraylardan birine, meselâ Çırağan sarayına nakledilmesini rica eylediğinden istegi veçhile Çırağan sarayına getirildi. Orada, iki gün sonra kollarının damarlarını keserek intihar etti (1).

Sultan Murat amcasının bu suretle vefatını haber alınca büyük bir korkuya düştü. Sabık Padişah tarafından senelerce görüldüğü şiddetli tazyik ve işrete inhimaki dolayısıyla bir müddettenberi müptelâ olduğu sinir hastalığı arttı. Yapılan tedaviye rağmen bu hastalık günün güne tezayüt ederek divanelik derecesine geldiğinden cülûsundan üç ay sonra, 1293 (1877) senesi Ağustosunun 19 uncu Çarşamba günü hal'edilerek küçük kardeşi ikinci Abdülhamit Padişah oldu.

Sultan Murat ta oğlu Salâhattin Efendi, valdesi ve haremli ile beraber Çırağan sarayına nakil ile orada tahtı muhafazaya alırdı.

Medrese talebesinin ayaklanması, Şeyhülislâm Hasan Fehmi Efendinin azli, iki Padişahın birbirini arıncı hal'i, şiddetle devam eden Bosna Hersek ve Rumeli isyan ve ihtilâli, Rusya ile harbe başlanması, Hersekten Rumelime trenler dolusu gelen mühacirlerin perişan hali İstanbuldaki endişe ve telaşı artır-mış, hükümet dairelerindeki bütün hususî işleri durdurmuştu.

Ebülhüda Efendi de böyle gailî bir zamanda istediği memuriyeti alabilmekten ümidini kesmişti. Hususile hocalık ve üfürükçülük işlerinde günün güne ileri gidip halk arasında büyük bir şöhret kazandığından bol ool para kazanıyor, geniş geniş, rahat ve refahla geçini-yordu. Bunun için artık memuriyet peşinden koştuktan, üç dört gündü bir Şeyhülislâm dairesine gidip gelmekten vazgeçmişti.

Muharebenin, Rumeli ve Anadolu cephelelerinde aldığı şekli, İstanbul büyük küçük bütün cami, medrese ve mekteplerini dolduran müha-cirlerin acıklı hal'i, açlık, yersizlik ve sefalet yüzünden zuhur eden salgın hastalık, hepsinden ziyade Mebusan Meclisinin durumu genç Padişahı derin derin düşündürüyor du.

Mithat Paşanın tazyik ve ısrarı ile kabul ettiği Meşrutî idareyi, ilân eylediği Kanunu Esasîyi kaldır-mak, fikir ve arzusunun göre mut-lak bir devlet idaresi kurmak için çare arıyan Padişah, bütün bu işleri birçok sebebi saydığı Mithat Paşayı, Kanunu Esasînin bir maddesi-ne istinaden, adu... için emrekle işe başlamıştı. Sarayda millet ve memleketin halinden ziyade kendi çıkarlarını düşünen müşavirlerinin, bilhassa mabeyin başkâtibi Sait Beyin (2) akıl hocasıyla harekete ip-tidar etmişti.

Ebülhüda efendi, dükkânına, gelip giden saraylı müşterilerin den ustalıkla aldığı malûmat sayesinde padişahın meşrutiyeti idareyi ortadan kaldırmışa mebusan meclisini dağıtarak mutlak bir devlet idaresi kurmak için çare aramakta olduğunu öğrenmiş, bu nun üzerine günlerce düşünerek bir yalan hazırlamıştı. Büyük zekâsı ile tam fırsattan istifade edecek zamanın geldiğini hesap eden şeyh, kurduğu plânın icrasına karar verdi.

Bir gün sabahleyin dükkânından çıkarak sabık Hicaz valisi Halet paşanın Sarâhane başındaki konağına gitti. Paşanın kahyası Mustafa beyle görüşmek istediğini ağalara söyledi. Kahya beye haber verdiler ve misafiri de bir o-daya aldılar.

Çok geçmeden odaya gelen Mustafa beye kendini takdim ettikten sonra çok mühim ve acele bir iş için paşa hazretlerine bazı şeyler söylemek istediğini bildirdi.

Keramet ve evliyâlığı ile meşhur olan bu hocanın böyle erkenden konağa kadar gelmesi işin önemine delâlet ettiğinden kâh-

ya Mustafa bey, henüz haremde bulunan paşaya haber gönderdi. Bir kaç dakika sonra selâmıya çıkan paşa şeyhi derhal kabul etti. Büyük bir saygı ile karşıladı. Ebülhüda efendi, paşanın karşısındaki kanepeye oturarak derhal söze başladı:

— Paşa hazretleri, böyle sabah erkenden zatî devletlerini ru-hatsız ettiğimin sebebi şudur: Bu gece âlemi mânada peygamberimiz efendimiz hazretlerini gör-düm. Yanlarında eshabı kiram-dan, şahsalarını tanımadığım bir kaç zatî şerif ile beraber ceddîm Seyit Ahmet derrefal vardı. Uzak-tan yeddi saadetlerle bana işaret buyurarak yaklaşmayı emrettiler. Huzurlarına vardım, mübarek ellerini öptüm. Emirlerine itirazın yere bakarak ve el bağhyarak a-yakta durdum. Bana hitap ile:

— Oğlum Ebülhüda! Bunları sevgili halifem Abdülhamide ar-zet.

Diyecek bazı emirler verdiler. Bunun üzerine ben:

— Ya Resulullah! Ben âciz ve fakir bir devrîşim. Abdülhamit gibi büyük bir padişahı nasıl gör-rür ve emirlerinizi tebliğ ederim?

Diye sordum. Resaletpenah hazretleri de:

— Seni ümmetinden en ziyade sevdiğim biri Abdülhamit ile görüş-türecektir.

Buyurdular. Uyanıp yataktan kalktığım zaman çok düşündüm. Devletin şimdiki ricali arasında zehdî takva cihetle Hazreti Pey-gamber en yakın ve sevgili ola-bilecek ancak zatî samirlerini hatırladım. İşte bunun için gelerek keyfiyeti arza müsararat ettim.

Dedi. Halet paşa, Cenabı Pey-gamberin "En ziyade sevdiğim biri, diye vasfı buyurdukları adamın kendisi olmak şerefine maz-hariyetini temin için derhal ara-basının hazırlanmasını emretti ve şeyhi olarak Yıldız sarayına gö-türdü. Bir rivayete göre baş mabeyinci Osman bey ve başka bir rivayete göre de ikinci mabeyinci Hacı Ali bey vasıtasile huzuru hü mayuna kabulünü istihram etti.

Verilen müsaade üzerine biraz sonra Abdülhamidin odasına gi-ren Halet paşa Ebülhüda efendi-nin gördüğü rüyayı anlatarak böyle önemli ve hayırlı bir işe de-lâlet etmiş olmak için şeyhi be-raber getirmiş olduğunu arzyleydi-ğinden verilen izin üzerine kızla-rağası Hafız Behram ağa koşup Hacı Ali beyin odasına bekle-mekte olan Ebülhüdayı getirdi.

Şeyh içeri girince Halet paşa ile hafız Behram ağa dışarı çıktı-lar ve onu padişah ile yalnız bi-raktılar. Sağ eliyle masasına da-yanmış olduğu halde ayakta bulu-nan genç hünkâr şeyhe masanın önüne konulmuş olan sandalyeyi göstererek oturmasını emretti ve kendi geri çekilerek yerine oturdu ve sonra: (Sonu var)

(1) Abdülâzîzin intihar etmiye-rek Mithat, damat Mahmut ve Nu-ri paşaların emir ve tertibi ile kat-lettirildiği, güya sonradan anlaşı-ldığından sarayda kurulan bir mah-kemenin kararile paşalar Tayife neşredilmiş idiler. Halbuki Abdülâzîzin katledilmediği ve intihar et-tiği muhakkaktır.

(2) Erzurumlu Sübe zade Na-mik efendi adlı birinin oğlu olup sadaret mektupçuluğundan, padişahın eniştesi damat Mahmut Celâlettin paşanın sevkile cülûsı günü mabeyni hümayun baş kitabetine gelen ve bir sene sonra vezir olup 96, 97, 99, 300, 312, 319 ve 324 se-nelerinde yedi defa sadrazam ol-duktan sonra meclisi âyân reisliğine tayin olunan Sait paşadır. 31 mart vakasın müteakip Selâmiktan ge-len Hareket ordusunun İstanbulu işgalî sırasında âyân ve mebusan meclisleri Ayastafanosta (Yeşil-köy) toplanmıştı. Her iki meclisin bir rada vaki olan bu tarihi toplan-tısında âyân reisi olmak dolayısıyla ziyaret eden Sait paşa efendisi, ve-lîmeti olan Abdülhamidin hal'ine karar verilmesini heyeti umumiye-ye teklif etmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Altı Aylık Zabita İstatistiği

Bu yıl geçen yıla nisbetle suç adedi yarı yarıya inmiş

Tanzim olunan bir zabita ista-tistiğinden anlaşıldığına göre bu senenin ilk 6 ayı içinde memleketi-mizde (21) bin 355 suç hâdis ol-muş ve 26 bin 853 suçlu yakalan-mıştır. Firar halinde bulunan suç-luların sayısı da (356) dır.

Memleketimizde (4) bin 882 polis mevcut olduğuna nazaran bir polis memuruna 1,3 suç isabet et-mektedir...

Geçen yılın sonunda da zabita memurlarımız (48) bin (326) suç la karşılaşmışlar ve (60) bin (22) suçlu yakalanmağa muvaffak ol-muşlardır.

Geçen sene firar halinde bu-lunan suçluların yekânı 863 dır.

Mektepsiz kalan talebe yoktur

Kültür direktörü bir gazeteyi tekzip ediyor

Dünkü akşam gazetelerinden birinde "İstanbul Maarif işlerinde düzeltilmesi lâzım gelen aksaklık-lar, serlavhasını taşıyan ve 300 mektepli çocuğun idaresiz bir hal-de haftalarca idaresiz bir vaziyet-te bırakıldığına işaret eden bir ya-zı çıkmıştı. Dün bu hususta kendi-sini ziyaret eden bir arkadaşımıza İstanbul Kültür direktörü Tervik Kut aşağıdaki beyanatta bulun-muştur:

— Bugünkü Haber gazetesin-de kültür işlerindeki aksaklık hak-kında çıkan birtakım yazıların hak-ikatle hiç bir alakası yoktur.

Cibali ortaokulunun tamamen kız okulu haline sokulması dolay-ısıyla bu okuldaki erkek talebe semt-lerine nazaran Gelenbevi ve Kara-gömrük ortaokullarına verilmiş-ti. Açıkta kalmak yüzünden hiç bir talebe Yenikapı ortaokuluna ve-rilmemiş değildir.

Çamlıca kız lisesi terbiye, ted-ris ve idare itibarile tamamlı mü-sakıl bir okuldur. Bu itibarla Eren-köy kız lisesi direktörünün, Eren-köyünden Çamlıca kız lisesini ida-re etmesi mevzu bahis bile değildir. Zeyrek ortaokulunun idare ted-ris ve terbiye işleriyle meşgul o-lan ayrı yardımcı ve öğretmeni vardır. Bu itibarla bu okulun da idare işlerine Vefa lisesinin bak-ması düşünülmüş değildir.

MAHKEMELERDE

LÂLELİ KATILI

Sami tevkif olundu

Evvelki akşam, Lâlelide Hü-dâi isminde bir genci yarıyarak öldüren ve müteakiben kaçan Sami dün sabah Aksarayda saklandığı evde yakalanmış ve adliyece veril-miştir. Suçlu dün akşam ağır ce-zada tevkif olunmuştur.

DENİZLERDE

BAYRAMDA

Şirketi hayriyede tenzilat

Cumhuriyet bayramının devam edeceği üç gün müddetle Şirketi-hayriye bütün vapurlarda yüzde-elli tenzilat yapmağa karar ver-miştir. Cuma günü öğleden sonra mübittin devalr tatil edileceğinden o gün cumartesi tarifesine tatbik e-dilecek ve köprüden 1.30 da vapur tahrik edilecektir. Cumartesi ve pazar günleri Boğazın yukarı is-kelelerine gece yarısından sonra 1.30 kadar Üsküdar Çengelköy hatına da 2.30 kadar vapur sefer-leri yapılacaktır.

Suvat

Vapurun tecr beleri iyi netice verdi

Denizbank idaresinin iç hatları için yaptırdığı Suvat vapurunun ilk tecrübeleri dün yapılmış ve mu-vaffakiyetli neticeler alınmıştır. Vani vapur yardından itibaren ilk seferini yapmağa başlayacaktır.

Okuyucularımız

Diyor ki

Taksitle satış pahalıya oturuyor

Maçkade Talim sokağı Nu-mara: 2 de "Salâhattin Öziş,, imzasile aldığımız bir okuyucu mektubunda deniliyor ki:

"Ekselsiyor mağazasında-kızım için bir pardesü baki-yordum. Üzerlerinde meselâ şu şekil etiketler vardı: "Peşin on lira veresiye on üç lira,, ufak bir hesaplama bu on liralık parde-sünün taksitle alınması için yüzde on yedi kuruş gibi fahiş bir faiz verileceğini anladım ve hayret ettim. Kanun senelik fa-mizi ancak yüzde dokuz iblağa cevas verirken bu yolda yapı-lan kanunsuz faiz alımının önü-ne süratle geçilmese bu ihti-kâr ve mürahacılık ortadan nasıl kalkar?... Aid makamlar-ın dikkatlerini çekmenizi dile-rim.."

Yeni Sabah: Kariimizin şikâyeti çok yerindedir ve çok haklıdır. Bu gibi müesseselerde ve bu şekil alım satımında da her halde bir kontrol yapılmasını belediyeimizin ehemmiyetle dik-katine koyarız.

Mareşal Fevzi Çakmak ve Ziraat Vekili Ankara'ya gittiler

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ile Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu dün akşam ki trenle bağlanan hususî vagonla Ankara'ya hareket etmişlerdir.

KISA HABERLER

★ Ordu evi kuruluyor — Ayaz ağaya taşınan süvari binicilik okulunun boş kalan binasında ordu evi kurulacaktır.

★ Hariciye Umumi Kâtibi — Hariciye Vekâleti umumi kâtibi Numan Menemencioglu Ankara'ya gitmiştir.

★ Adliye Terfi Listesi — Hâkim ve müddeiummiller arasındaki terfi ve tebeddülât listesinin ha-zırlanması önümüzdeki ay içinde tamamlanacaktır.

★ Üniversiteye Bağlı Hastahaneler — Üniversiteye merbut hastahanelerin noksan bulunan pavyonlarının 939 senesi içinde ta-mamlanması kararlaştırılmıştır. Bundan başka Haseki ve Cerrah-paşa hastahanelerine yeniden bi-rer Radyotrapı kliniği ilâve edilecektir.

★ Yerebatan Sarayı Tamirâtı — Yerebatan sarayı belediye tarafın-dan tamir ve tanzim edilecektir. Mahzenin üstündeki bina ile ya-mndaki saha belediye tarafından satın alındığı için tamirata yakı-nı da başlanacaktır.

★ Muğla Mebusu Öldü — Muğ-la Mebusu Nuri Tuna evvelki gün vefat etmiştir. Cenazesi Sarıyerde-ki aile kabristanına defnedilmiştir.

Kalp sektesinden öldü Fenerde oturan "Saniye,, ismin-de ihtiyar bir kadın Sultanselim caddesinden geçmekte iken üzeri-ne fenalık gelerek düşmüş biraz sonra da kalb sektesinden ölmüş-tür.

★ Muğla Mebusu Öldü — Muğ-la Mebusu Nuri Tuna evvelki gün vefat etmiştir. Cenazesi Sarıyerde-ki aile kabristanına defnedilmiştir.

Kalp sektesinden öldü Fenerde oturan "Saniye,, ismin-de ihtiyar bir kadın Sultanselim caddesinden geçmekte iken üzeri-ne fenalık gelerek düşmüş biraz sonra da kalb sektesinden ölmüş-tür.

TAKVİM

25 İlk Teşrin 1938 SALI

Hicri: 1 Ramazan 1357

Rumi: 12 İlk teşrin 1354

Hızır: 173

Doğu saati: 6,20

Öğle: 11,58 — İkinci: 14,54

Akşam: 17,16 — Yatsı: 18,47

İmsak: 4,43

Lodosun Yaptığı Hasarat

Bir Yunan gemisi de karaya oturdu

Dün şiddetli bir surette esen lodos yüzünden limanda birçok ka-rışıklıklar olmuştur. Gerek Deniz banku iç hatlarına ve gerekse Şir-keithayriyenin Boğaziçine işletil-mekte olan vapurları muayyen sa-atlerinden teahhül yaparak çalışa-bilmişlerdir. Boğaziçinde lodos yüzünden orkos mevcut olup sular daima yukarı cihete doğru seyretil-miş bu yüzden araba vapurlarının ekserisi muayyen seferlerini yapamamışlardır. Kabataş ve Üsküdar arasında işliyen araba vapurları Sirkeci - Üsküdar arasında çalış-mak mecburiyetinde kalmışlardır.

Ayrıca dün ve evvelki gün açık ta da bazı kazalar olmuştur.

34 tonluk Hüdaverdi motörü İğneada da odun yüklerken birden bire fırtına bastırılmış ve demirli bulunan motor demirlerini ve ip-lerini koparak denize açılmıştır. Bu sırada motörde bulunan tay-falar tehlikeyi görerek kendilerini denize atmışlar ve canlarını güç-lükle kurtarabilmişlerdir. Hâdiseden sonra sularla kaybolan Hüdaverdi motörü büyük bir tesadüf neticesi olarak hava açtıktan sonra bir motor tarafından denizde başı-boş olarak dolaşırken görülmüş ve yedeğe alınarak bu sabah limanı-mıza getirilmiştir.

Karadenizden gelen Yunan ban-dralı Komistire vapuru da evvelki akşam Tarabya önlerinde karaya oturmuşsa da kurtarılmıştır.

POLİSTE

LÂLELİDE

Dün bir müteakit ezildi

Dün akşam saat 18.30 da Lâ-lelide feci bir kaza olmuş, bir kam-yon bir adamcağıza çarparak ağır surette yaralanmasına sebep ol-muştur.

Lâlelideki kasap dükkânından evine lâzım olan eti alarak karşı tarafa geçmek isteyen müteakit kaymakamlardan Mehmet Ali Ak-saraydan Beyazıtta doğru çıkan 3620 numaralı şoför Mahmudun idaresindeki kamyonun kendisine birdenbire çarpmasıyla yere yuvar-lanmış ve kamyonun altına düş-müştür.

Derhal kamyon durmuş ve ya-ralı müteakit hemen bir otomobile bindirilerek tedavi edilmek üzere götürülmüştür.

Şoför hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hırsız çıkarak yakalandı

Kartalda Ankara caddesinde Bakkal Dramalı Yaşarın yanında çalışan Mehmet isminde biri dükkândan 160 lira parayı çalarak kaçarken yakalanmıştır.

Denize d şmüş

Dün Bebek sahilinde gezerken denize düşen on beş yaşındaki sab-riye bir garson tarafından kurtarılmış ve baygın bir halde Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Biçakla yüzünden yaralanmış

Bahçköy İsmail dün bir alacak yüzünden Feriköylü arabacı Mu-hittinle kavgaya ederek yüzünden biçakla yaralandığından yakalan-mıştır.

Deli şükranın hırsızlığı

Meşhur sabıkahlardan "Deli,, namile maruf Şükran dün Galata-da Keçecizade apartmanında otu-ran Osman isminde birinin odası-na girerek yatak karşı vesaireyi çalarak suçüstü yakalanmıştır.

Ayağı kayarak düştü

Tarlabası caddesinde oturan Jozefin isminde bir kadın yoldan geçerken ayağı kayarak yere düş-müş ve sağ ayağından yaralanmış-tır.

Tramvay çarparak başından yaralandı

Vatman Mustafanın idaresinde ki 76 numaralı tramvay arabası dün Sirkeçinden geçerken Sait is-minde bir adama çarparak başın-dan yaralanmıştır.

Vatman yakalanmıştır.

YENİ SABAH

RADYO

ANKARA

25 B. Teşrin 1938 Salı

(Öğle neşriyatı tecrübe mahi-yetinde yeni stüdyoda yapılacaktır.)

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 Alaturka plâk neş-riyatı, 13 haberler, 13,15 karışık plâk neşriyatı, 14 son.

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30 Karışık plâk neş-riyatı, 19,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza), 20 saat aya-ri ve arapça söylev, 20,10 ha-berler, 20,15 Türk musikisi (Sadi Hoşses ve Semahat Özdenes), 21 şan plâkları, 21,15 stüdyo salon orkestrası:

1 — Carl Robert: Marsch - Pot-pourri.
2 — Nesvadba: Loreley - Para-phrase.
3 — Nielsen: Maskarade.
4 — Lehar: Der Zarevitsch.
22 haberler ve hava raporu, 22, 15 son.

İSTANBUL

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30 Dans musikisi, 19 konferans: Eminönü halkevi na-mına, Sabahattin Rahmi Eyüpoğlu Doçent (Halk şiirine dair), 19,30 İnci ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 19,55 Borsa haberleri, 20 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 ajans haberleri, 20,47 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söy-lev, 21 saat aya-ri, Orkestra:

1 — Rosini: Barbiye dö Sevilla.
2 — Bosc: Roz mus.
21,30 Suzan ve arkadaşları ta-rafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10 hava raporu, 22,13 Fasil saz heyeti: İbrahim Uygun ve arkadaşları tarafından, 22,50 son haberler ve ertesi günün pro-gramı, 23 saat aya-ri, İstiklâl marşı, son.

Ne Pişireyim?

SALI

İftariye (Reçel, Sucuk, Peynir) Şehriye çorbası Patlıcanlı alafranga et Sigara böreği Kavun

Pathcanlı alafranga et

(3) büyük kemer pathcanını alelusul soyduktan sonra dörde bölüp uzun uzun doğrayınız. Mü-teakiben tavada sade yağdan geç-irip bir kaba döşeyiniz.

Koyun ve dananın neresinden olursa kemikli veya kemiksiz bir kilo eti iki yumurta büyüklüğün-de doğrayıp bir tencereye koyu-nuz. Üstüne iki parmak geçinciye kadar su doldurup kuvvetli ateş üs-tünde lâyikile haşladıktan sonra indirip süzünüz ve elleri tencere-de bırakınız. Üstüne bir soğan çentip bir iki kaşık sade yağ ilâ-vesile bir ağaç kaşıkla harlı ateş-te çeviriniz. Et pembeleşmeğe yüz tutunca bir miktar un serip çevirerek kızartınız. Sonra tencere-yi mütedil ateş üstüne çekip içine dört beş domates doğrayınız, iki kepece et suyu ile ıslatıp tuz, biber ekip kapağını kapayın ve aheste pişmeğe bırakın. Arada yoklayıp salça kalacak kadar suyu ekli-p etmeyin. Lâyikile pişip indirme-den dört beş dakika evvel hazır duran patlıcanları ilâve edin. Son-ra indirip tabağa kurtarıp sofraya verin.

İhtar — Patlıcanları hiç tava-dan geçirmeyip tencereden elleri çıkarp kalan suyuna cüz'i yağ ilâ-vesile çiğ patlıcanları orada lâ-yikile pişirdikten sonra etlerle ka-rıştırıp tabağa kurtarsanız da o-lur.

Odun keserken kolunu kestirmiş

Kantarlılarda Dedeoğlu yoku-sunda oturan ve o civarda bir o- -dun deposunda çalışan Sadık; dün makine ile odun keserken sol kolu-nu makineye kapırmıştır.

Yaralı fazla kan kaybettigin-den Cerrahpaşa hastahanesine kal-dirılmıştır.

SON HABERLER

Araplar Yafa istasyonunu Ateşe Verdiler

Kudüs, 24 (A.A.) — Asiler dün Yafa istasyonunu yakmağa teşebbüs etmişlerdir. İtfaiye ateşin yayılmasına mani olmağa muvaffak olmuştur. Hasarat mühim değildir.

Diğer Hâdiseler

Kudüs, 24 (A.A.) — Alman ajansı bildiriyor: Dün Yafada yeni hâdiseler vukubulmuştur. Bir İngiliz polis memuru yaralanmıştır. Birçok telefon teli ve bir yerde petrol deposu tahrip edilmiştir.

Filistinde Yeni Kuvvetler

Hayfa, 24 (A.A.) — Firt Royal Dragons alayı, dün Teiressas vapuru ile Hayfaya gelmişlerdir.

Arap Liderlerinin Tehdidi

Kudüs, 24 (A.A.) — 16 yaşından yukarı erkek çocukları kay-

dediler birer hüviyet varakası almalari hükümetçe geçende emredilmiştir. Arap liderleri mukabil bir emirname neşrederek hüviyet varakası alan Arapların katledileceklerini bildirmişlerdir.

Bağdat'ta Yahudi Aleyhtarlığı

Bağdat, 24 (A.A.) — "Havas," Arap Filistin lehindeki hareket Bağdat'ta mühim bir yekün teşkil eden Yahudi ekalliyetine karşı düşmanlık şekline doğru istihale etmektedir. Geçen hafta şurada bir rada münferit suikastlar kaydedilmişti. Ezcümle iki maruf Yahudi şahsiyeti ortadan kaybedilmişti. Geçen gece de bir Yahudi klübünün içerisinde bomba atılmış ve üç kişi yaralanmıştır. Yahudiler arasında heyecan çok şiddetlidir.

Almanya ile Romanya Arasında Yaklaşma

(Baş tarafı 1 inci sayfa da) olan engel de ortadan kalkmış oluyor...

Ey Fransa! Neredesin?...

Son posta ile gelmiş olan Paris Soir gazetesi Bükreş hususî muhabirinin telefonla vermiş olduğu bir haberi birinci sayfasının baş sütununda bu sername altında neşrederek Rumanyaya birçok Almanların akın ettiklerini, her şeyi satın alıp buna mukabil ucuz ve süatle mal verdiklerini ve bu vaziyet karşısında Rumanyanın bütün mevcudiyetle bir İngiliz ve Fransız aksülâmelini dört gözle beklediğini söylemektedir.

Macar İstekleri

Budapeşte, 24 (A.A.) — "Havas," Bu sabah Çekoslovak hükümetine tevdi olunan Macar notası münasebetle Budapeştede beyan olunduğuna göre, Macaristan Çekoslovakıyadan süatle cevap istemektedir. Eğer Çek cevabı memnuniyet verici olmazsa Macaristan Münih anlaşmasını imza eden devletlerin derhal toplanmasını isteyecektir.

Daha şimdiden şurası söylenebilir ki Çekoslovaklar Macar isteklerinin tatmini sahasında büyük bir adım atmış bulunuyorlar. Toprak isteklerinin yüzde seksenini ve nüfus isteklerinin de yüzde yetmiş beşini kabul etmişlerdir.

Macarların isteklerinde ne dereceye kadar tavizle bulunacakları henüz belli olmamakla beraber Macaristanın Bratislavayı istemekten vazgeçmeleri beklenebilir. Çünkü buna Almanya da muarız bulunuyor.

Rutenya meselesine gelince, Macaristan, müşterek Macar - Polonya hududunun mevzu bahis olmasını içap edecek metalibattan vazgeçmişe benziyor.

Almanyanın Müstemleke İddiası

Berlin, 24 (A.A.) — Alman - da müstemleke lehindeki tezahürler deva medip duruyor. Şarkı Afrika Alman müstemlekesinin müdafaası ananesini ihya için bu sabah Göring polis kışlalarında meirasim yapmıştır.

Bek Berline Gidiyor

Varşova, 24 (A.A.) — B. Bekin yakında Berline gideceğine dair ortada bir şayia dolanmaktadır. Saflahiyettar mahafil bu haberi teyit etmemektedir. Fakat epey bir zamandanberi mutasavver olan böyle bir ziyaretin imkân haricinde olmadığı söylenmektedir.

İki Kralzade

Yakında dünyaya gelmeleri sevinçle bekleniyor

Londra, 24 (A.A.) — Yakın şark memleketlerinden ikisinin krallık hanedanı, mesut bir hâdiseye intizar etmektedir.

Yunna vellahtinin zevcesi pren ses Frederikann annesile babası

Sulh Meselesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa da) şerefsizlik teşkil etmekten çok uzaktır. Bilâkis, milletler arası münasebetlerde çıplak kuvvetin, hodgamlığın ve hırsı tamâm hükümler olmasi ananesine karşı itiraz edilmiş medenî bir galebe sıfatıyla çok ıftihara lâyık bir vakia teşkil edeceği meydandadır.

Dünya için felâket işte böyle yanlış anlaşılmiş şeref mefhumu gibi sözlerin hâlâ milletler arası münasebetlerde hâkim bulunmasındadır. Devletler şerefin hakka riyatte olduğunu kabul etmelidirler ki dünya rahat edebilsin. Fakat bugünkü vaziyete, gidişe ve cari olan hükümet sistemlerine bakılırsa böyle bir şeyin hiç bir zaman fiile çıktığını göremiyeceğiz.

Eğer milletler arası münasebetlerde son söz halka ve milletlere ait olsa idi, eğer milletler kendi mukadderatlarına gerçekten hâkim bulunsalardı dünyadan harp kalkardı. Harbin bütün mesuliyetleri milletleri idare eden kimselerdedir. Bunda zerre kadar şüphe edenler son geçirdiğimiz harp tehlikesi enasasında asıl halkın düştüğü endişe ve telâşi gözönüne getirmelidirler. Sulh kurtardığı için İngiltere Başvekili halk nazarında bir kahraman payesine çıktı. Sulhün ne pahasına kurtulduğunu ancak halk ile münasebeti olmayan, harp patlarsa cepheye gidecekleri pek şüpheli bulunan politika adamları düşündüler ve münakaşa ettiler. Halk arasında aynı memnuniyete Fransada ve Almanya da tesadüf ediyoruz. Hiç bir memlekette halk harp istemiyordu. Fakat milletlerin başında bulunanlar harp isteselerdi beşeriyet için felâketlerin en büyüğü patlak verecekti. Bugün böyle bir tehlikeye düşmedik. Fakat yarın için elimizde hiç bir garanti yoktur. Yarın yarı meczup, harisicah, azgın birkaç şef pekâlâ milletleri harbe sürükleyebilirler.

Bu tehlike milletlerin hükümet rejimlerine göre az çok şiddetli, az çok daha mhtemel olabilir. Çünkü en mühim kararları itihaz etmek hakkı yalnız bir kişinin elinde bulunursa onun Hodgambâlpervaz hülyalara kapılması ihtimali daha ziyadedir. Fakat efkârumumıyeye boyun eğmeğe az çok mecbur şefler harp fırsatını daha nadir ele geçirebilirler.

Sulh taraftarı olanlar için tatbik edilecek hafız hareket sarîh surette çizilmiştir: Dahili ve harici politikada halkın arzusunun gerçekten hâkim kılmak; böyle bir hükümet rejimi tesisi için çalışmak. Bugünkü en ileri demokrasiler bile bu gayeye vasil olmak için pek uzak bulunuyorlar. Demokrasie arkalarını çevirecek tahakküm rejimine boyun eğmiş memleketler ise bütün bütün uzaktırlar. Bahsettiğimiz gayeye erişilmeden evvel Avrupa için boş yere çene çalmaktan ve başkakteler isteyince harbe sürüklenmekten başka yapılacak bir iş yoktur.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Ankara lik maçları

Ankara, (Hususî) — Cumartesi günü oynanan Güneş - Gençlerbirliği maçı, Güneş 3 - 0 gibi katı bir netice ile kazandı.

Havanın çok rüzgârlı ve etraf görünümecek derecede tozlu olmasına rağmen Muhafız sahasına epeyce bir kalabalık toplanmıştı. Evvelâ her iki tarafın "B" takımları karşılaştılar, oyun tamamen gençlerin hâkimiyeti altında geçti ve neticede 2 - 0 kazandılar.

"A" takımları maçında rüzgâr bûsbütün şiddetlenmişti, oyun çok zevksiz geçti. Güneş bugün yine değişik bir takımla sahaya çıkmış kaleye Fenerli Neddeti sağ hafaya yine Fenerli "B" takımından Hayati alınmıştı.

Birinci devrenin 30 cu dakikasında Hayati uzaktan bir vuruşla ilk golü yaptı ve devre 1 - 0 Güneş lehine bitti. İkinci devrede 20 nci dakikada İskenderin ve 35 inci dakikada da sağağık Cahidin arağı ile 2 gol daha yapan Güneşliler oyunu 3 - 0 kazandılar.

Ramazan Sohbeti

Tarihe Karışan Milli Oyunumuz: Karagöz

Karagözle Ortaoyunu Arasında Münasebet. Meşhur Karagözcüler

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Hele karagöz için bûsbütün ortadan kalkmıştır diyebiliriz. Son senelere kadar Aksarayda Bay Memduh hem tasvir keser hem de hayalciye tasvir kiralardı. Kendisini son görüşümde meraretle dudaklarını bûkmüş:

— Artık ne arayan var, ne soran! demişti.

İki senedir sevimli sanatkârimız Hazım da hayal perdesinin arkasından dinlemek nasip olmadı.

Halbuki karagözün, Türkü asırlarca güldürmüş, ona latife ve mizah için "İbret dersi vermiş", bu milli oyunumuzun unutulup gitmesi çok acı bir şeydir.

Eski Türk edebiyatı, eski Türk folkloru, hele eski Türk musikişi bakımından kıymetine pahabigilemiyecek bir kaynak olan karagöz oyununun neden dolayı inkıraz bulduğunu burada araştıracak değiliz. Maksadımız ramazandan istifade ederek bu eski ve babadan kalma milli oyunumuz hakkında aziz okuyucularımızla görüşmek onlarla, çocukluklarının kıymetli hatıralarını canlandıran milli oyunlarımız etrafında, afaki ve tatlı tatlı sohbet etmektir.

★

Karagözle ortaoyunu birbirinden ayrı, gayrı şeyler değildir. Hayal perdesinde karagöz ne ise orta oyununda da kavuklu odur ve tipki perdenin Hacıvadına ortaoyunu nun pişekârı tekabül eder. Bu mesele hakkında milli âdetlerimizi pek iyi kavramış olan üstad Ahmet Rasim merhum der ki:

"Ortaoyunu, acaba "hayalperdesi"nden yere inmiş bir "karagöz", mü idi? Buada şüphe yok. Ortaoyunlarının repertuarı gayet mahduttu. Adetâ "Karagöz", ün oyunlarını, taktilerle beraber çalmış görünüyor. Yalnız şu fark var ki "karagöz", oyuncuları arasında Rum, Ermeni hayalciler mevcut olduğu halde ortaoyununda bellibaşlı dört beş müslüman kavukludan fazla görünmüyordu.

Galiba ortaoyununun en ziyade revaç bulduğu devir Abdülâziz devridir. İkinci Abdülhamidin padişahlığının ilk seneleri de bu devrin bakayasını sürüklemiştir. Maamafih üçüncü Selimin (Hafız efendi), Mahmudun (Musahip Sadı efendi), Abdülâzizin (Rıza efendi) isimlerinde hayalcileri olduğu ve Abdülhamit devrinde meşhur "Mehmet efendi", nin hizmet sahaneyle alınarak karagöz oyununa memur edildiğini biliriz.

Mehmet efendi oğluna şöyle bir hatıra nakletmiştir:

— Bir gece hayal oynanması hakkında irade geldi. Perdeyi kurdum. Oynatmaya başladım. Sıra bir tasvirin perdeye çıkmasına gelmişti. Şarkısına başladık:

"Aya bak, yıldıza bak,"

"Şu karşıkı kıza bak..."

Diye okuyacaklık. Tam (Aya-bak) dediğim esnada bir de perdenin sağ tarafına bakayım ki sul tan Hamit bizi kenardan gözetlemiyor mu? Birdenbire hatırıma (yıldız) kelimesinin böyle bir yer

de ağza alınmasından dolayı bilâhara başıma gelecek felâketler geldi.

"Aya bak, havaya bak,"

"Karşıda duran tavaya bak,"

Dedim, işin içinden sıyrıldım.

Sade karagözcüler mi? Arasıra karagöze döndürülen biz muharrirler bile "yıldız", kelimesini yazamazdık. Beşikteşta bir ramazan arifesinde bakkala:

— Bana yüz dirhem yıldız şehriyesi ver!..

Diyen bir müşterinin o akşam sürgüne yollandığı meşhurdur.

Biz gelelim bahse:

Musahip Sait efendinin Sultan Mahmuda oynadığı karagözlerin letâfeti hakkında pek çok fıkralar söylenir. Benim gördüğüm karagözcüler (Şeyh Fehmi efendi) ile (Kâtip Salih) ve (Cerrah Salih) dir. Başka hayalciler de seyrettimde bunlar mertebesinde maharetli değillerdir.

Karagözcülük herhalde ortaoyunculuguna nisbetle daha ziyade bir taktil istidadına muhtaç görünür. Hayalci, perde arkasında ortaoyununun zurna, çifte nakarâsına bedel hem hanende, hem tefzen olduğu gibi (Hacıvad) da pişekâr, (Karagöz) de kavuklu rollerini ifa eder. Aynı suretle de "Bursah Leylâ", (Kanlı Nigâr) oyunlarında (Kadın), her oyunda (Rum), (Ermeni), (Kayserli), (Arnavut), (Laz), (İranlı), (Kürt), (Yahudi), (Frenk), (Tuzsuz), (Biberuhi), (Tatar), (Muhacir), (Çerkes halayık), (Arap) taktilerini beğendirecek surette yapar.

"Bahçe oyunu, gibi büyük oyunlarda şarkıların tenevvüü de calibi dikkattir. Perdede beş, on şahsın içtimai, muhavere ve çekışmeleri değneklerin çoğalmasım mucip olduğu için o değnekleri idare etmek hakikaten pek güç bir idmana mütevakıftır.

Üstad Ahmet Rasim merhumun okuduğunuz şu satırlarından da pek güzel anlaşıldığı gibi dinlenir bir hayali olmak her babayığitin kârı değildir. İyi bir karagöz hatâta fasıl ve makamdan anlar güzel sesli bir hanende olduktan başka muhtelif ve mütenevvi taktileri pürüzüz denemek bir tarzda yapabilen sanatkârdır.

Gelecek musahabemde İstanbul meşhur hayalcilerinden ve onların menkıbelerinden bahsedeceğim.

Oruçlu

Vapurların telsiz cihazları değişiyor

İki sene evvel Madridde toplanan beynelmilel telsiz telgraf kongresinin verdiği kararla 1940 senesi başına kadar bütün dünyadaki gemilerde kullanılan telsizlerin tesbit edilen şekil üzere aynı tip üzerinden tadili her memleket murahhaslarınca taahhüt altına alınmıştı. Ayrıca 3222 numaralı telsiz kanuniyle de tayin edilen bu şeklin bütün gemilerimizde tatbiki için az bir zaman kaldığından Denizbank idaresi yeni telsiz cihazlarını hazırlamaktadır. Denizbankın Avrupada yaptırdığı yeni vapurların telsizleri kâmilan tesbit edilen şekle uygun bulunmaktadır. Ancak eski tipteki vapurların telsizlerinin kâmilan değiştirilmesi icap etmektedir. Bu yüzden Denizbankın 21 vapurunda telsiz cihazları değişecek ve yerine yenileri konulacaktır. Amatörlerin elinde bulunan vapurların cihazları ise kâmilan değişecektir. Birincikânunun son haftasından itibaren yapılacak kontrolardan sonra cihazlarını yenileyen vapurlar seferden menedileceklerdir.

Senfoni Müsabakası

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

da memlekete güzel eserler kazan dırmak gayesiyle Türk müzisyenleri arasında bir "millî senfoni, müsabakası açılmıştır. Bu müsabakaya iştirak etmek için hiç bir kayıt konulmamış olup ancak senfoni - nin çalınma müddeti 25 dakikadan az, 35 dakikadan fazla olmaması ileri sürülmüştür. Birinciliği kazanan 1000, ikinciliği kazanan sanatkâra da 700 lira ikramiye verilecektir.

Eserlerin ilk seçimi için Cumhuriyet başknlığı flarmonik orkestrası şefi profesör Praetorius, Devlet konservatuarı öğretmenlerinden Halil Bedi, İstanbul konservatuarı öğretmenlerinden Ferdi Statzer, ve Ankara radyosu şeflerinden Mesut Cemilden mürekkep dört kişilik bir ihzârî jüri teşekkül etmiştir.

Bu jüri en geç 30 mart 1939 tarihine kadar kendilerine verilmiş olan eserleri on beş gün zarfında tasnif ederek bunlardan sanat, teknik ve estetik bakımından müsabakaya girmesi uygun olanlarını orkestra partilerini yazdırmaları için bestekârlarına iade edeceklerdir. Bunun masrafı olmak üzere bestekârlara 100 lira yazdırış parası verilecektir.

Seçilen eserlerin orkestra partileri en geç olarak 10 mayıs 1939 tarihine kadar bitirilip flarmonik orkestra sefligine verilmiş ve bunun üzerinde orkestra on beş gün prova yaptıktan sonra on bir kişiden tereküp edecek olan müsabakâ jürisi önünde 25 mayıs tarihinde ikişer defa çalınacaktır. Eserler dinlendikten sonra jüri heyeti gizli reylerle birinci ve ikinci senfoniyi seçeceklerdir.

Kontrplâklar Damgalanıyor

Teşrinievvelin on üçünden itibaren meriyete giren kontrplak standard nizamnamesi hükmünce, elde mevcut stok kontrplakların damgalanması işine devam edilmektedir.

Kontrplak stokunun, verilen beyannamelere göre, 2500 metre mikâbı kadar olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yüzde yirmi beş damgalanmıştır. Damgasız kontrplakların satılması yasaktır.

Memleketin senevi yerli kontrplak ihtilâkı 3500 - 4000 metre mikâbı arasındadır. Nizamnameye göre, damgalanmış stok kontrplaklar bir seneden sonra satılmayacaktır. Stok 2500 metre mikâbı olduğuna göre yedi sekiz aylık ihtilâk miktarı karşılığıdır ve bir sene içinde sarf ve ihtilâk edileceği muhakkak görülmektedir.

Paçavra ve kemiklerden istifade edilmesi düşünüyor

Memleketimizde, hurda demir ve teneke parçalarından paçavralardan, kemiklerden ve eski lâtistik parçalarından şimdiye kadar istifade edilmektedir. Paçavra ve kemikler ihraç edilmek suretile kısmen istifade edilmekteyse de, hurda demir ve tenekenin ihracı memnu olduğundan, eski lâtistik parçalarının da talibi olmadığından, bunlardan hemen hiç istifade lunmamaktadır.

Bir iki tacir son günlerde gümrüğe müracaat ederek İtalyada röjenere edilmek üzere birkaç yüz ton kadar eski otomobil lâtistği, ka loş vesaire göndereceklerini, bunların orada eritilip içindeki cenebi mevad ayıklandıktan sonra, kaçuk halinde tekrar memleketimize idhal edileceğini söylemişler, buharların gümrük resminden muaf olarak idhali için muamele yapılmasını istemişlerdir. Şimdiye kadar kullanılmış lâtistik memleketimizden çıkarılıp bu şekilde röjenere edilerek tekrar memleketimize girmediği için gümrük idaresi cenebi maddelerden ayırdıktan sonra hurda lâtistğin kaçta kaç nisbetinde kaçuk verebileceğini alâkadar bazı yerlerden sormuştur.

Şimdiye kadar bizde istifade edilmeyen röjenereasyon usulünden bu şekilde, ilk defa olarak lâtistikten istifade edilmiş olacaktır.

TİLKİ DIYORKİ

Kabahat kimde?

İçerilerde havalara bozmadan, sonbaharın güzel günlerinden isti-fade etmek için, Büyükdada git-miştim.

Adada gün ne çabuk bitiyor. Ağaç, deniz, dağ, körfez, dil gibi ta-biat unsurlarından vücutta gelen muhteşem bir dekor içinde saatler bir hayal gibi eriyip gitmiş, birden-bire baskın veren gecenin serin ha-vası bana kuytu bir yer aratmıştı. İskele caddesinin arka tarafında bir lokantaya girdim. Yemekten evvel biraz oyalanmak için bir kadeh ra-kı ısmarladım. Garson, mini mini kadeh içinde pancar turşusu, fasu-lu piyazı gibi Balıkpazarının kade-hi çeyreğe rakı satan ucuz meyha-nelerine mahsus beylik mezeleri ö-nüme dizdi.

Rakıdan bir yudum aldım; 43 dereceye halis incir rakısı idi; me-zeler de ağza alınacak şeyler de-ğildi. Hesap pusulasına bir göz attım: Dikiş yüküştüğünü doldurmayacak ka-dar küçük bir hadeş rakı için 25, terkos musluğundan doldurulan bir şişe su için 5, bir buçuk dilim ek-mek için 3 kuruş yazılmıştı.

Lokantada benden başka kimse yoktu. Etrafında doluşarak benim-le konuşmaya vesile arıyan patrona sordum:

--- İşler nasıl gidiyor bakalım? İşsizlikten, müsterisizlikten, ke-satlıktan uzun uzadıya şikâyet et-ti. Dedim ki:

--- Siz böyle sermayesi altmış para tutmayan bir damla incir rakı-sını 25 kuruşa satmaya, terkos su-yunu iyi su diye yutturmağa çalış-tıkça, benim gibi arasında öksye de-ğün yabancılardan başka, aklı ba-sında hiçbir kimsenin semtinize ağ-ramıyacağına şüphe etmeyiniz.

Şaşalıyarak cevap verdi:

--- Bizde incir rakısı bulunmaz. En iyi rakıdan kullanırız.

--- Hiç yorulma dostum, dedi; verdiğin rakının cinsini anlamak için eski bir sarhoş olmağa lüzum yok. İçerken duyulan incir kokusu hakikati buram buram meydana ru-yuyor.

Lokantacı bu sözlerinden müte-nebbih oldu mu bilmem; fakat ben bu vaziyetten mütebabbih oldum. O akşam orada yemek yemekten vazgeçmek ve bir daha oraya ayak atmamağa karar vermek suretile...

Adada gecemi geçirmek için yo-kuş başındaki otellerden birinde bir oda tuttum. Otelin binası aşşap ve eski idi. Odanın mobilyesini teşkil eden eski bir konsolla gardrop, san-dalye gibi eşyalar, üzerlerine beyaz boya vurulduğu için, temiz gözükü-yordu. Fakat karyola dar ve küllüs-tür bir şeydi. Bir taraftan öbür ta-rafı dönerken gıcırtilar çıkartıyor, insanın uykusunu kaçırıyordu. Ra-hatsız bir gece geçirdim.

Ertesi sabah önüme konulan he-sap pusulasında şunlar yazılıydı: Oda kirası 160 kuruş, bir fincan kahve 10 kuruş, bir şişe su 10 ku-ruş, yekün 180 kuruş... Tabii iki li-radan kalan yirmi kuruşu da garson bahşisi olarak vermek lâzım geliyor-du.

Oradan ayrılırken otelci önümü kesti. Otelinde yalnız bir gece yat-maktan bir şey çıkmıyacağına, bu güzel havalarda, bu güzel yerde bir kaç gün geçirirsem çok memnun ka-lacağına dair diller dökmeye baş-ladı. Dedim ki:

--- Bir gece aldığınız iki liraya karşı, konfurdan, sık ve zarif mob-lelerden vazgeçtim, insanın enine boyuna uzanmasına müsait bir kar-yolanız, içinde rahatça uyunabile-cek bir yatak takımınız bile yok!

Otelci bu sözlerimden mütebabbih oldu mu bilmem; fakat ben bu vaziyetten mütebabbih oldum: Bir daha orada gecelemeye töbe etmek suretile...

Esnafımızdan birçokları daima işsizlikten şikâyet ederler. Acaba kabahat kimde?

TİLKİ

Her gün bir Röportaj!

Yetmişlik Aşığın Davası

HAKİM DİYORDUKİ "BİR GÜNDE BİR SUÇLUYA: SARHOŞMUSSUN, NEDEN?," DEDİM. "ELBETTE BAYIM DEDİ. BAŞKA TÜRLÜ ŞİİR YAZILIR MI?.."

Yazan: Bedîî Natık

Çok geçmedi.. Mübaşirin sesi du-yuldu:

--- Ahmet Şakrak!.. Sabahat!.. Sabahat!.. Ahmet Şakraaaaaak!

Pos bıyıklı adamla mektepli kız muhakeme salonuna girdiler. Yaşlı kadınlarla sofada bekleyen kalaba-lık da girdi. Ben de girdim

Hâkim Muhlis, suçluya sordu:

--- Adın?

Suçlu cevap verdi:

--- Ahmet..

--- Soyadın?

--- Şakrak.

--- Kaç yaşındasın?

--- Altmış dokuz.

--- Ne iş yaparsın?

--- Mahallebi, dondurma sata-

--- Mevsime göre..

Hâkim, davacı kıza döndü:

--- Adın nedir?

--- Sabahat.

--- Kaç yaşındasın?

--- On altı

--- Talebe misin?

--- Evet.. Kız orta mektebinde.

Bundan sonra, Sabahat davası-nı anlatıyor. 69 yaşındaki bu ihtiyar, iki senedir, geceli gündüzlü, Sabahatin peşindeymiş. Mektep zamanlarında sabahları evinden peşine takılıp mektebe kadar, akşam da mektepten takılıp evine kadar beraber gidermiş. Fırsat buldukça da, yolda lâf atarmış. Bir gece de bir düğün karşısına geçip otu-rmuş. Mütemediyen, kızın gözlerinin içerisine bakıyormuş. Kız düğün-den çıkıp evine giderken de arkası-na takılmış. Evine kadar gitmiş.

Ahmet Şakrak da bu iddiaya karşı diyor ki:

--- Ben sade o mektebin değil, her mektebin önünde mahallebi, helva, su, bu satarım. Bu kıza tanı-mam bile. İnsan hiç böyle toru-nundan küçük bir kıza lâf atar mı? Hem bu benim dengim mi?.. Kız, muz, insanın karnını doyurmuyor. Ben ekmek parası için çalışıyorum. Ekmek parası nerede, ben orada....

Yediğim ekmek gözümü kör etsin eğer sataştımsa bu kıza... Vallahi. Tallahi bir şeyden haberim yok...

Ahmet Şakrak inkârda o kadar ileri varıyor ki, sıraladığı yeminler-den, insanın, adetâ, zavallının ma-sûm olduğuna, iftiraya uğradığına inanması geliyor.

Birer, birer, şahitler çağırılıyor. Şahitlerin ifadelerile, Ahmedin Sabahate bir iki yıldır musallat ol-duğu, peşine takılıp söz attığı, son-defa da yine harfendazlık ettiği sa-bit oluyordu. Muhakkak ki bu adam hasta idi. Yahut bir kara sevdalı.

Hâkim Muhlis kararı bildirdi: Ahmet Şakrak iki buçuk ay hapse mahkûm olmuştur. Yalnız, yaşı altmışı geçkin olduğu için, cezasının altıda biri indiriliyor, iki ay hapse mahkûm oluyordu. Bilmem ki, bu zavallı adama, kızmak mı lâzımdı, acımak mı?..

Biraz sonra mahkemeden çıkan Hâkim Muhlise:

--- Pek garip bir dava! dedim. Hiç görülmemiş, duyulmuş şey değil..

--- Evet. dedi. Filhakika öyle.

Fakat, bundan daha gariplerini de görüyoruz. Gecen gün birisini getir-diler. Gece yarısı, Yoğurtçu parkına gitmiş. Kendi kendine konuşup ga-rip garip bir takım işaretler yapı-yormuş. Birkaç delikanlı da takıl-mışlar. Alaya almışlar. Etmeyişi küfürü komamış. Yapılan muayene-de sarhoş olduğu anlaşılmış.

Gece yarısı parkta ne aradığını, kendi kendine niçin konuşup işa-retler yaptığını sordum. Ne dese be-ğenirsiniz?

--- Ben sairim.. Mehtapta, gece, ağırlık yerlere bayılırım. İlham al-mak için Yoğurtçu parkına gittim. Kendi kendime, bilbedâhe şiir söy-lüyordum. Gelip bana takıldılar. Ben de küftettim.

--- Peki amma, hem de sarhoş-muşsun! dedim.

--- Elbette a beyim... dedi. Şiir yazarken de ayık olacak değiliz ya...

Hâkim Muhlise sordum:

--- ... adama siz ne yap-tınız?

--- Ne yapacağız dedi, küftetti-ği sabit oldu. Hapse mahkûm et-tik.

Madam Atina en Maruf Avukatları Tutuyor

Atinanın Kızı Zizinin de Sorgusu Yapıldı. Madam Katina Kimdir?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu kadının da adliyeye veril-mesinden sonra, suçlulara ait dos-ya tamamlanmış bulunmaktadı. Sorgu ve ilk tahkikat evrakı ik-mal edildikten sonra, bütün suç-luların bugün mahkemeye verilecekleri tahmin olunmaktadır.

Suçluların elebaşısı Madam A-tina maruf avukatlar arasında dört beş tane vekil tutmuştur. Bun-ların başında Bay Sadi Rıza bulun-maktadır. Avukat Suat Ziya da ve killerinin arasındadır.

Bay Sadi Rıza dün kendisiyle görüşen bir muharririmize dava dosyasını tetkik ile meşgul olduğun-u söylemiştir.

Dün Madam Atinanın kefalete rapten tahliyesi için uğraşılışsa da bu talep terviç olunmamıştır. Diğer taraftan polis tarafından mühürlendiğini evvelki gün haber verdiğimiz Madam Atinanın, Bey-öğlünde Balo sikağındaki evinden sonra, Madam Katinanın Bursa so-kağındaki 24 numaralı evi de ka-patılmış, polis tarafından kapısı kırılması mühürlendiği görülmüştür.

Maceranın Meraklı Safhaları

Meselenin adli safhasından sonra, başındanberi bu işi takip e-den arkadaşımızın tahkikatını da nakledeyim

Atinanın döviz kaçakçılığı yap-tığı hakkında, şimdiye kadar muhtelif kimseler tarafından, muhtelif mahallere (50) den fazla ihbar yapılmıştır. Bunun üzerine tahki-kata başlanmış, fakat her nede-nse müsbet bir neticeye varılma-mıştır. Nihayet, gümrük muhafaza teşkilâtına yapılan ihbar üzerine, başında General Seyfi Düzgören gibi enerjik, muvaffakiyetli ele-manlar kullanan bir kumandanın bulunduğu teşkilât, işe el koymuş, bir buçuk ay süren inceleme ve ta-kibattan sonra kaçakçılığı tesbit ederek alâkadarları yakalamış, fezlekesini hazırlayarak adliye-ye teslim etmiştir.

Bu işin meydana çıkarılması hususunda teşkilâtın bütün memur-ları, geceleri sabahlara kadar ta-rassut ve takibatta bulunmak sure-tile çalışmışlar, önlerine çıkan her müşkülü, her zorluğu, yememiş, entrikalara, takibati işkâl etmek için kurulan bütün tuzaklara düş-memeğe muvaffak olmuşlardır.

Tahkikatın devam ettiği müd-detçe, her sorguya çağrılışında, A-tina, otomobile talep ve yine oto-mobile evine iade edilmiş, bütün masraflar büro tarafından yapı-lmıştır.

Tahkikat Dosyası

Atina hakkında muhafaza ka-çakçılık teşkilâtının hazırladığı inceleme evrakı yüz sayfaya ya-kındır. Ve bütün suçluların ve evde bulunan günahkâr kadınların re-simleri evraka bağlanmıştır.

Aranıldığı yazılan Halepli Ta-tarın kardeşlerin Kapalıcaşında Kısırlı caddesinde büyük bir dü-kanları vardır. Adliye, bunların celp, istievap ve tevkifine lüzum görmemiş olacak ki, henüz celp e-dilmemişlerdir.

Gümrük kaçakçılık bürosunun vardığı netice şudur,

Atina, topal adile maruf Katina, Eleni, Atinanın kızı ve Yuna-nistan ziraat nezareti memurların dan Apostolosun karısı Anastasya Zizi asıl suçlulardandır. Bu işi, şef olarak idare etmektedirler. Diğer-leri de şeriktir. Maamafih, kanun cephesinden incelenecek olursa, fa-ille suç ortaklığı arasında hiç fark yoktur.

Topal Katina da, Atina gibi ma-ruf kadınlardandır. O da, Atina gibi Atinanın umumî evinde kumar oynamış, pansiyonculuk yapmış-tır. Vaktile, istibdat paşalarından Beyoğlunu tıretmiş, umumhane-leri, kumar yerlerini haraca kes-miş olan Fehim (paşa) nın yaver-lerinden birinin dostu idi. Katina

da beyaz kadın ticareti yapmakta idi.

Zizinin iki pasaportlu olduğu anlaşılmıştır. Kocasını Yunanlı ve Yunanistanda oturduğu için, bu su-retle hareket ettiği anlaşılmaktay-sa da, emniyet bakımından bunun mahzuru olduğu muhakkaktır. Şim-diye kadar bunun farkına varıl-maması üzerinde durulması i-cap eden bir noktadır. Maamafih polisin bu bakımdan da tahkikata başladığı söylenmektedir.

Bay Süleymanın Sözleri

Tahkikati tamamlanmış olma-sına rağmen, yeni bir şey daha o-lup olmadığını öğrenmek için, mu-harririmiz, şef vekili Süleyman ile görüşmüştür.

Bay Süleyman şöyle demiştir:

--- Bu işte şahsen bir rol oyna-dığım mevzu bahis olamaz. Emir aldık, ve bütün arkadaşlar elele vererek vazifemizi başardık. Emir alan ve vazife görmekle mükellef olan insanların, yaptıkları iş, bir şahsa inhisar ettirmek doğru de-ğildir. Bizim teşkilâtımız bir "kül",dür.

Yeni bir malûmat mı?... Hiç bir şey yok. Esasen olsa da bir şey söyleyemeyiz. Belki, müdürümüz sizi interesse edecek şeyler söyler. Kendilerine müracaat edin.

Gümrük Muhafaza Teşkilâtı

Direktörünün Sözleri

Gümrük muhafaza teşkilâtı İs-tanbul direktörü Hasan Korer de arkadaşımızı çok büyük bir neza-ketle kabul ederek şunları söyle-miştir:

--- Biz vazifemizi başardık, tah-kikatımızı yaptık, adliye-ye ver-dik. Artık söz oranım... Bizce ara-nan, kovalanan, ve bulunmayan kimse yoktur. Hepsinin bulduk, tes-bit ettik, yalnız, şurasını söyleyeyim ki. Atina hakkında çok iyi tah-kikat yapmışsınız. Yalnız şahsı hakkında değil, kaçakçılık işi hak-kında da... Bunları nereden öğren-diginize hayret ediyorum.

Hasan Korer, bu işin başına geldiği gündenberi, birçok mü-him kaçakçıların meydana çık-a-rılmasında mühim hizmetler gör-müş, onun direktifleri sayesinde, en çözülmüş kaçakçılık düğümleri çözülmüştür.

Adliyemizde bu hususta çok hassas davranılmaktadır. Suçları bilhassa Atinayı serbest bırakmı-yarak mevkufen tahkikata devam etmesi çok doğrudur. İnceleme bu surette devam ettikçe, daha bir-çok içgüç şeyler meydana çık-a-caktır. Tahkikati müddeiumumi muavınlerinden Bay Reşat idare etmektedir.

Garip Bir Gayretkeşlik

Arkadaşımızın yaptığı tahki-kata nazaran, Atinanın adamla-rından Beyoğlunda kunduracılık yapan biri - tahkikati işkâl etme-mek için adını yazmıyoruz - şahit-lerinin ifadelerini değiştirmek için çalışmakta ve kendilerine bol para vadile kandırmaya çalışmakta-dır. Bu çalışmalardan kaçakçılık bürosunun malûmat aldığı da ha-ber alınmıştır.

İKTİSAT İŞLERİ

BUĞDAY

Trakya ve Anadoludan gelmeğe başlıdı

Dün Trakya ve Anadoludan şehrimize 60 vagun buğday gelmiş tir. Buğday stoku fazlalaşmış, fi-yatlar, yenden 2 - 3 para kada-düşmüştür.

Almanlar bütün ahyor

Memleketimizden külliyetli miktarda bütün alacak olan Alman kumpanyaları mümessilleri Bul-garistandan şehrimize avdet ede-rek Türk bütün limited şirketle temaslara başlamışlardır. Bundan başka bir Rumun grupu da şirket-le temas halinde bulunmaktadır.

CUMHURİYET BAYRAMI HAFTASI İÇİN EN NEFİS-
EN GÜZEL - EN EĞLENCELİ Filmini ayıran

MELEK

YARIN

Sinemasında

Akşam

Jeanette Mac
Donald'ın al-
tın sesli partö-
neri

NELSON EDDY

Broadway Melodi
filimlerinin un-
tulmaz yıldızı
Eleanor Povell

tarafından şahana bir surette yaradılan BÜYÜK
MİZANSENİLİ OPERET ŞAHESERİ

ROSALIE

Yüzlerce güzel dansöz - en son danslar - en yeni şarkılar.
harikulade bir mevzu

DİKKAT: Yarın akşam için numaralı koltuklar satılmaktadır.

Pek az Loca kalmıştır. Telefon 40868

TAKSİM Sineması

CUMHURİYET BAYRAMI ŞEREFİNE
28 Birinci Teşrin Cuma gününden
itibaren

SAHRA KIZI LEYLÂ

Namındaki en büyük Türkçe Sözlü ve Şarkılı

filmini takdim edecektir.

MÜKEMMEL MEVZU ... MUHTEŞEM DEKORLAR ... TÜRKÇE ŞARKILAR ve DANSLAR

Bu cidden Görülmeğe şayan bir şaheser olacaktır.

ASKER KÖŞESİ

Bugünkü Silâhlanmalar; Ebedî Bir Sulhun Bekçisidir

Harbin ne Demek Olduğunu ve Acılarını; Bu Faciayı Yakından Gören ve Yaşayan Eski Askerler Bilir.

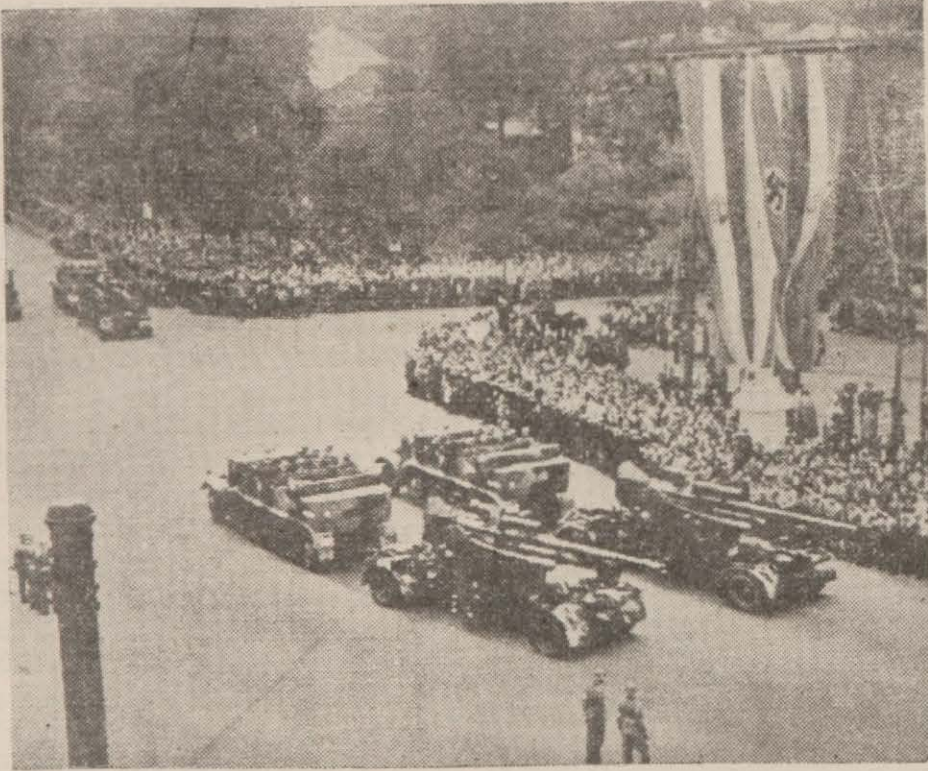
Vakit vakit şurada burada bir harp kokusu hissedilir edilmez hemen bütün milletler telaşa düşüyor, bütün dünya bir ağızdan harbin ve elim neticelerinin aleyhinde feryatlara başlıyor, herkes harp taraftarlarına atıp tutuyor. Eskiden milletler arasındaki münasebet ve muvazene ne kadar iyi ve ne kadar sağlam imiş. Birbirine düşman iki milletin orduları birbirleriyle çarpışır, diğer milletler de bunun seyrine bakarlardı. Muharebe; yalnız iki muhasım ordu arasında cereyan eder, o orduların mensup oldukları milletler bile istiflerini bozmazlardı. Hatta daha eski devirlerde, iki muhasım ordu hokkabaz seyredecekmiş gibi karşı karşıya dururlar; ortaya çıkardıkları muharipleri birer birer dövüştürürler, neticede puvan hesabı kazanan taraf galip gelirmiş.

Şimdi göya 20 nci medeniyet asrındayız. Bu asır; insanlığa çöle bir medeniyet getirmiş, milletlerin arasına öyle büyük menfaat hırsları sokmuştur ki artık bundan sonra herhangi bir yerde patlayacak bir ateş, derhal, bütün dünyayı sarmak istidatını gösteriyor. Eskiden muharebeler; din kavgası, mezhep ihtilâfı, saltanat mirası gibi mahdut ve kısmen sınırlı maksatlarla yapılırken, şimdi dünyanın herhangi bir köşesinde beliren bir harp ihtimali hemen bütün milletlerin hayatı (?) menfaatleriyle çatışıyor.

Göya, 4 senelik cihan harbinin dumanları daha henüz tütmüyor, göya bütün milletler harbin feciatini artık anlamışlardır. Göya milletler cemiyeti, sulh taraftarları, müzakereciler, dostluk muahedeleri, sulh konferansları "Ebedî sulh" yolunu tesbit ile uğraşıyorlar. Fakat hakikat; bir azrail gururle bütün bu rüyakârlığa gü-lüyor.

Bundan takriben 12-13 sene evvel büyük bir hukuk âliminin yüksek bir askeri kursta verdiği (Hukuku düvel) dersinde bulunuyordum. O tarihte Yunanistan ile İtalya arasında birdenbire siyasi bir ihtilâf çıkmış, İtalya donanması Korfoyu topa tutarak adayı işgal edivermişti. Hâdisatın bu kadar çabuk ve bu şekilde inkişafını o sabahki günlük gazetelerde okuyarak hayrete düşmüştük.

Biraz sonra derse gelen hukuk âlimi; askerlerin, henüz yeni bir teşekkül olan milletler cemiyetini ve hikmeti vücudunu anlamakta her halde güçlük çekeceklerini takdir etmiş olmalı ki, bu hâdisenin (hukuku düvel) ve (Milletler Cemiyeti) bakımından tahvilini istedi. Kurs; tam mânasile askeri bir kursta, burada talebe mevkiinde bulunanların kafaları senelerdeberin okunan, görülen, işitilen askeri derslerle dolmuştu. Bu sebeple bu hâdisenin hakkında yaptıkları tahvil, ancak askerce olmuş ve maalesef hukuk profesörünü

Yarın sulhunu temin eden modern silâhıardan bir kaçı

bile gücendirmişti. Meğerse gerek İtalya, gerek Yunanistan her ikisi de milletler cemiyetinin azası bulunduğundan, aralarındaki ihtilâfı ancak milletler cemiyetinin hakemliğine müracaat suretile halletmeleri icap edermiş.

Tesadüf bu ya... Ertesi günü tâbiye dersi vardı. Derse gelen erkânıharb hocası; kısa bir selâm dan sonra bir tâbiye meselesi verdi. Bu meseleye nazaran mavi düşünman filân zamanda falan yerde karaya çıkış, ilerlemeğe başlamış. B. karşı filân yerdeki kumru kuvvetlerin başındaki komutanın neye karar vereceği soruluyordu. O zamana kadar çok sakin ve çok sağlam düşünceli bildiğim telgraf çeker, almış şu düşmaceden sonra şu cevabı veriyordu: (Derhal milletler cemiyetine bir telgraf çekerim. Almış şu düşmanı karşımdan, yoksa fena olacak derim. Çünkü dünkü hukuku düvel vazifesiden aldığım sıfır içime işledi).

Ne zaman ebedî sulhten, milletler cemiyetinden, harp aleyhtarlığından, sulh taraftarlığından bahsedildiğini duysam; hemen hatırıma bu hakiki hikâye gelir. Bütün dünyanın hep harp aleyhinde ve sulh lehinde ayıyuka çıkan âvazeleri yüксеle dursun.

Zaten ortaya "Ben harp taraftarıyım," diye çıkan bir kimse görülemiyor ki.

Bütün fabrikalar geceli gündüzlü harp sanayiiyle meşgul. Göya herkes "Kendi millî menfaatlerini korumak, kaygusile silâhlanmakta. "Millî menfaat," diye munis iki kelime ile ifade edilen gayenin hudutları o kadar geniş ki, meselâ Avrupanın bir köşesinde oturan herhangi bir milletin bu millî mefaant hudutlarını artırılmaya kalksanız hududun ucunu meselâ ta Amerikada buluyorsunuz. Kelimenin tam mânasile denilebilir ki, 20 nci medeniyet asrı milletleri aç gözlü yapmış.

yayı da onlara daraltmıştır.

Harbin ne demek olduğunu, insanlık için ne kadar feci bir hareket bulunduğunu en iyi bilenler, hakiki bir muharebenin bütün acılarını yakından bizzat tatmış olan eski askerlerdir. Askerlere; bir çok yerlerde, harp taraftarı gözüyle bakılır, ki bu çok yanlış bir zihniyettir. Askerler; ancak, icabında vazifelerini yapmak üzere hususî bir surette yetiştirilen kimselerdir. Yoksa askerlerin daima harp oyunları ile oynamaları, harp için hazırlanmaları, mutlaka bir harp yapılması icap ettirmez. Harp aleyhtarlığı ile askerlik aleyhtarlığı; birbirinden farklı şeylerdir. Birincisi; beşeriyet için ne kadar makul ve mantıklı ise, ikincisi de hakikaten ve yalnız memleket müdafaası kaygusunu taşıyan milletler için o nisbette vahî ve sakat bir zihniyettir.

20 nci medeniyet asrı kuvvetli milletlerin eline öyle taarruz silâhları vermiş, öyle tahrin ve imha usulleri öğretmiş ve bütün beşeriyette öyle mükemmel tatbikat misalleri göstermiştir ki; bugün artık en samimî sulh taraftarı olmakla kendini bir harpten bir taarruzdan kurtarabileceğini zannedecek kadar saf bir millet kalmamıştır. Habeşliler, Çinliler, acaba harp taraftarı oldukları için mi kendilerini harp beliyesinden kurtaramadılar? Hayır... Çok samimî sulh taraftarı olarak memleket müdafaasını Allaha havale ettikleri içindir ki bugünkü vaziyete düşmüşlerdir, ne dünya efkârıumumiyesi, ne milletler cemiyeti, velhasıl hiç bir manevî kuvvet onları düştükleri badireden kurtaramamıştır.

Eğer Avrupa haritasından Çekoslovakyanın tamamı silinmediğini yarın göreceğiz olursak; bunu ne Çeklerin, ne müttefik ve dostlarının ve ne Almanların samimî sulh taraftarlığı değil ancak ve ancak küçük fakat metin Çek ordusunun ve taraftarlarının riyazî bir kat'iyetle harbe hazır bulunuşu temin etmiştir.

Hakkın daima en kuvvetli olan ile birlikte bulunduğunu; büyük ve kuvvetli milletler çok iyi bir surette tecrübe etmiş oldukları içindir ki daima daha ziyade kuvetlenmeğe çalışmaktadırlar. Bundan, tabii olarak doğan teslihat yarışı; gene pek tabii olarak en küçüğüne kadar, aklı başında olan bütün milletlere dahi sirayet etmiştir. Ebedî sulhtan daimi dostluklardan ne kadar bahsedilirse edilsin bugün bütün milletlerin artık kat'i olarak anlamış bulunmaları icap eden eski bir hakikat vardır ki, o da "Hazır ol cenge, eğer istersen sulh ve salah," tir.

R.E.

KADIN MODA

Kroşe Blüzlerinizi Kendiniz yapabilirsiniz Şık Bir Mantı

Kroşe işleri örme işlerinin en kolaydır; bu kolay örgü ile zarif bir blüz yapmak daima mümkündür. Bir defa resme bakınız, seviyece derecede güzel olan böyle bir blüz yapmak için 2 milimetre kutrunda çelik bir kroşe ile 300 gram da 14 n. a yün iplik alınacaktır. İstedığınız renkleri seçebilirsiniz.

Bütün bunun örgüleri ayrı parçalar halinde yapıp sonradan birleştirilecektir. Örne ve blüz yapıldıktan sonra etrafı bir pervaz ile çevrilecektir.

Yapmak için evvelâ ön kısımdan başlayınız. Meselâ ön kısmın sol tarafına başlayacaksınız: Örgüye yukarıdan aşağıya devam edilecektir. Evvelâ 45 santimetrelilik bir zincir yapılacak ve bu zincir üzerinden sağa sola iki britli örgüler yapılacaktır. İki britli örgü ipliği kroşe üzerinden iki defa geçirmekle yapılıyor (Şekil 1).

Böylece düz hat olarak üç sıra yapıldıktan sonra boyun kısmını yapmak üzere dördüncü sırada 2, beşinci ve altıncı sıralarda 3

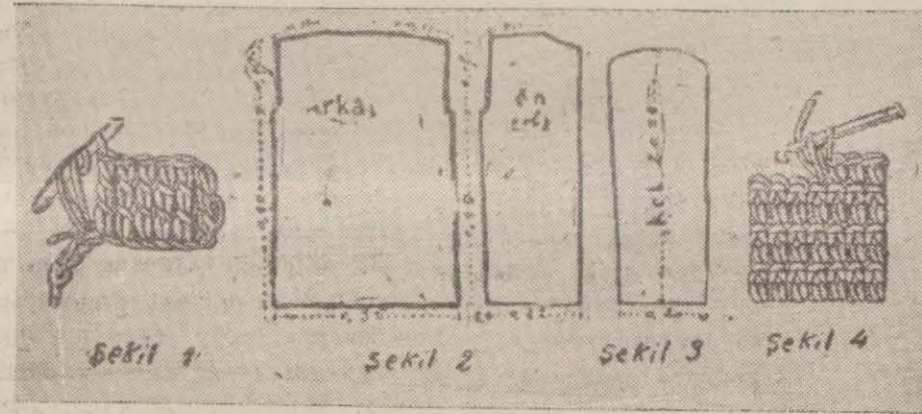
santim uzunluğunda bir zincir yapılarak bunun üzerinde kol deliklerine gelinceye kadar gittikçe arttırarak beş sıra örmelidir. Sonra hiç arttırmadan ve eksiltmeden kol deliğinin irtifakına yetiyecek, derecede 45 ilmek yapılacak, ilk beş sıranın başlangıcında bir ilmik arttırılarak omuz igriliği için dokuz sıra yapıldıktan sonra her sırada bir ilmik azaltarak devam edilecektir.

Kollar (şekil 3) te öteki kısımlar gibi bu farktan aşağı örmelidir. 110 ilmekli bir zincir yapıldıktan sonra üç sıra devam edilecek müteakip sıraları iptidasında omuz için üç ilmek arttırılacaktır.

Bu parçalar ikmal olunduktan sonra evvelâ omuzlar, sonra kollar dikilerek blüz ikmal edilmiş olacaktır. Ancak bunun etrafına bir de pervaz ilâvesi lâzımdır. Bu pervazı ya aynı renkten veya blüzün rengini okşar diğer bir renkten yapmak zevke bağlı bir şeydir. Uzun bir şeritten ibaret olan pervaz için daha sık bir örgü lâzımdır. (Şekil 4) de gösterdiğimiz örgü bunun için çok munasiptir. Yedi ilmekten ibaret olan örgünün ön tarafına gelen kısmı için munasip yerlerde altı tane düğme iliği bırakmak lâzımdır.

Piyasada elli gramlık 14 numara yün ipliğinin yumağı aşağı yukarı 55-50 kuruşa olduğuna göre, böyle blüz üç buçuk liraya kadar mal olur.

Hanım Kadın

ort, yedinci sırada da keza 3 brit ve sekizinci de 10 arttırınız.

Bu sırada omuzun üst tarafını teşkil etmek üzere düz istikamette beş sıra yaptıktan sonra hemen omuz igriliğini yapmak için beş sıra uzun luğunca her sırada bir brit azaltınız, yukarıdan itibaren 17 santim örgüden sonra koltuk altını teşkil etmek üzere yine dört brit arttırarak nihayete kadar devam ediniz (Şekil 2).

Ön kısmın sağ parçasını da yapmak için aynı suretle hareket olunacak ve bittabi sol taraf için yaptığınız tarifi aksi yapılacaktır. Arka kısma gelince yine (şekil 2) de gösterildiği üzere, 28

Evli kadınlara 5 maddelik geçim reçetesi

Bir Fransız mecmuası evli kadınların kendilerini daima kocalarına beğendirmeleri için şu reçeteyi tavsiye ediyor:

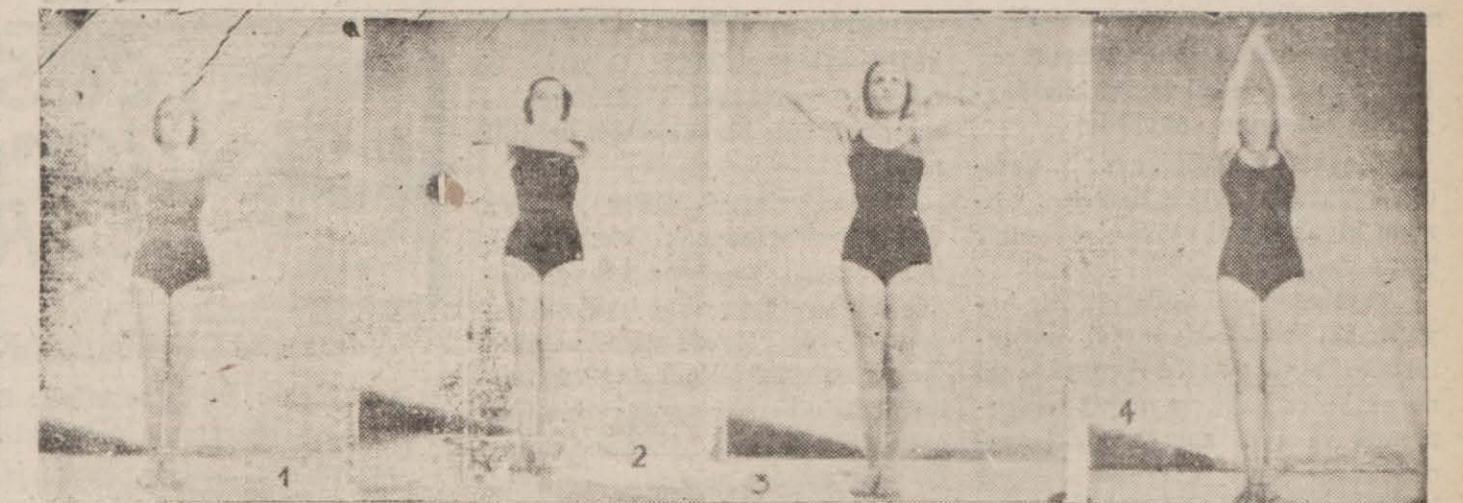
- Kocanıza yaz tatilini iyi geçirip geçirmediği, filan film hakkında ne düşündüğü sorulduğu zaman onun yerine siz cevap vermeye kalkışmayın.
- Davetilerine kocanızın küçük kusurlarından, lâtife tarikile de olsa asla bahsetmeyin.
- Şayet kocanız ögle üzeri e-

Evli erkeklere dört maddelik geçim reçetesi

Ev bark sahibi erkeklere de tavsiye edilen 4 maddelik reçete şudur:

- Eşinize erkek işinden anlamadığını tekrar edip durmayın.
- Sizi alâkadar etmese bile karınızı alâkadar eden şeylerle alâkadar oluyormuş gibi davranın.
- Herkesin önünde karınızı tenkit etmeyin, azarlamayın.
- Kendisine arkadaşının karısından mütemadiyen bahsetmeyin.

Vücut güzelliğini tek birşey temin eder: Vücut terbiyesi

Dekolte ropiarda yalnız elbisenin güzelliği kâfi değildir. Kolların da güzel ve mütenasip olması şarttır. Demek oluyor ki güzel ve munasip bir çift kol dekolte bir robun âdetâ birer parçasıdır. Güzel mütenasip kollar ise sipariş üzerine satın alınamaz, ne kadar bol para verilese hemen tedarik edilmez; ancak beden terbiyesiyle temin olunur.

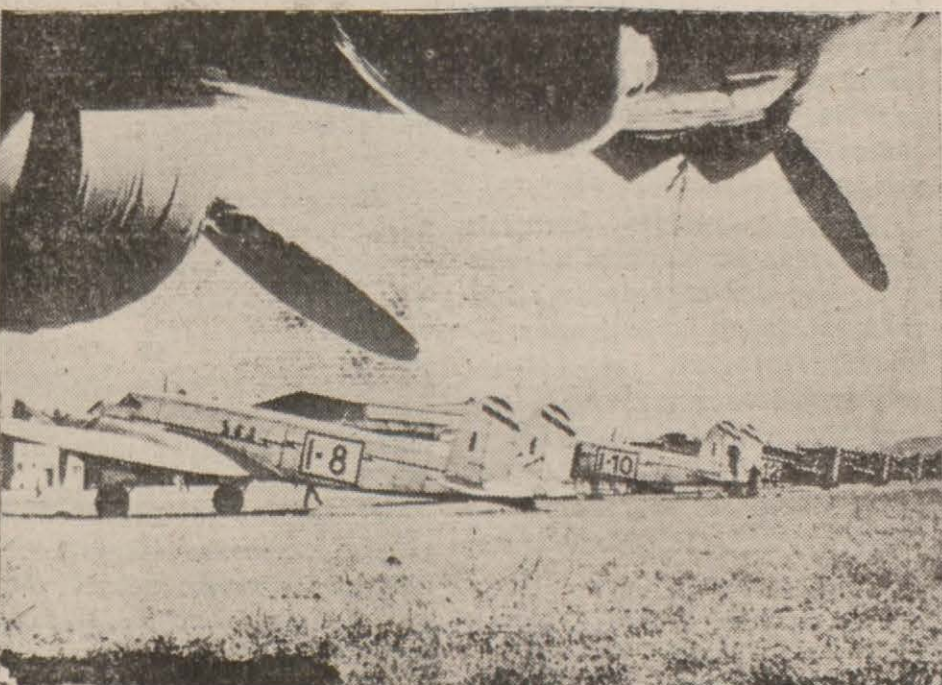
Yukarıda resmini gördüğünüz dört hareket muntazaman her gün yapılmak şartıyla size güzel kollar temin eder. (1) numaralı ha-

rekette kollarınızı iki tarafınıza haşvari uzatarak mümkün olduğu kadar uzun müddet o vaziyette duracaksınız sonra yavaş yavaş kollarınızı indirerek kalçalarınıza yaşıracaksınız.

(2) numaralı harekette kollar la makas hareketi yapmaktır. Evvelâ (1) numaralı hareketteki vaziyeti alırsınız. Lâkin kollarınızı yavaş yavaş yanınıza indireceksiniz ve çenenizin altında çaprasvırı kavuşturacaksınız. Sonra kollarınızı hızla geriye atacaksınız.

(3) numaralı hareketi resimince izah ettiği için tarife lüzum görmüyoruz.

(4) numaralı hareketi yaparken kollarınızı yukarıya iyice kaldırdıktan sonra ellerinizi kavuşturarak ve vücudunuzun yalnız üst kısmını sağa ve sola döndürceksiniz. Kollarınızı havaya kaldırdıktan aynı zamanda ayak parmaklarınız üzerinde yükseleceksiniz yani topuklarınız yerden kesilecek ve bu hareketi her gün on defadan başlayıp tedricen (20) ye kadar tekrar edeceksiniz.

Yazan: **DANIŞ REMZİ KOROK** Tefrika: No. 23

--- Ne verisen kızım.. Sende ne varsa dedi..

Benim iki ay zarfında edindiğin birçok param vardı.. Söylediğim za man hayretle sordu..

--- Ne zaman yaptın bu kadar parayı?..

Güldüm:

--- İki ayda.. İşte buraya geldiğinden beri.. Çünkü harcedecek bir yerim yok ki.. Aklım olsaydı bir bu çuk senedir bir servet sahibi olacaktım meğer..

Annem göğüs geçirerek önüne baktı..

--- Bu taş bana amma.. Hakkın var kızım.. Haklisin. Dedi.. Fakat şunu da unutma ki.. Ben senin gençliğine acıyarak biraz gülesin, eğlencesin diye çalıştım..

Acı acı gülerken:

---Evet dedim.. Hakkın var senin de anne.. Senin de hakkın var.. Hem öyle çabıstın ki.. Aklından geçmiyen insanlar bile beni eğlence ve zevk vasıtası yaptın.. Alıme oyuncak oldum.. Sana da servaye..

Annem birdenbire yüzüne baktı.. Bu gözlerden ve bu bakıştan korktum.. Adeta içim titrer gibi oldu.. Zira o gözlerde intikamla, kinle parlayan ışıklar var gibiydi..

Odadan çıktım.. Biraz sonra elli lira kadar bir parayı tomar halinde önüne bırakarak..

--- Bununla bir müddet idare ediniz de sonra belki yine bir çaresini buluruz..

O derhal paraları alıp çantasına yerleştirirken..

--- Teşekkür ederim.. Fakat unutma ki, Seniha!.. Bunun sonu bir gün gelirse.. Sen yine ancak benim yanımda barınabilirsin..

Zaten bu adam çapkının biridir.. Bir gün seni de bırakır..

Güldüm.. Ve alay ederek:

--- Belki ben de, benden evvelkilere benzerdim.. Fakat aramızda bir çocuk var bugün.. O ise bizim için en kopmaz bir bağdır.. Anladın mı anne.. Bunu unutma..

Annem hırçın ve kinci bir kah kaha attı..

--- İyi amma.. Ne malûm?.. Ce mal iddia ediyor ki, (Gönül) onun kızı imiş.. Bundan Mehmet haberdar olursa güvendiğin bağlar.. Ayrılık vesilesi olur. Bunu da sen unutma. Allahasmarladık.. Yine görüşürüz inşallah.. Yine gelirim kızım!..

Annemin bu son sözleri bende evham yaratmaya başladı.. Anlıyordum ki, bu kadın.. Beni mutlaka yine eline geçirmek.. Ve kendi arzusuna göre yaratmak istiyordu. Bunun için de elinden geleni yapmaktan çekinmiyecek, hattâ icap ederse bana en büyük fenalığı da edecekti.. Demin o bakış.. O kinci gözlerindeki intikam ateşi hatırıma ve gözlerime geldikçe.. Yüreğim oynuyor.. Korkuyorum. Fakat ben de karar verdim.. Her şeye karşı gelecek ve artık son kozumu oynayacağım..

Annem gittikten sonra giyindim, kuşandım.. Çocukla sütineyi de alarak.. Biraz sahile çıktım.. Sonra yemeğe geldik.. Aşçı kadın.. Bir mektup uzatarak dedi ki:

--- Efendim bunu genç bir bahri yeli bıraktı.. Sizi görmek istiyordu.. Sokağa çıktığınızı söyledim.. Beklemedi, gitti..

Ellerim titriyerek mektubu açtım.. Uzun uzun ricalar, istirhamlar, gözyaşları vardı.. Bana aşkımdan, hasretinden, ateşinden bahsediyor.. İki gün sonra muhakkak buluşarak bir (kararı kat'i) vermemizi istiyordu..

Bu mektuptan birçok ümitler ve emeller kazandım.. Hakikaten Cema ile buluşup konuşunca kati kararı verdik.. Mehmetten ayrılacak ve Cemale kaçacaktım.. O beni nikâhla alacak.. Çocuğu da kendi evlâdı değilse bile "kızım!", diye bağırma basacaktı..

Cema o gece bizde kaldı.. Ve bu gece ziyaretleri üç, dört hafta devam etti.. Mükemmelen sevişiyor, dertleşiyor, istikbal projeleri yapıyorlardı..

Bilmem ki, ne oldu.. Bir gün Mehmet apansız geldi.. (Toplan) dedi.. Ve alelacele kalkıp Üsküdar'a, ablasının evine misafir olduk.. Bu kadıncağızdan hiç hoşlanmadım.. Beni her yerde tersler ve paylardı. Bir gün de kalkıp Mehmedin eski karısı gelmez mi?.. Beni az kalsın döğüyordu.. Fakat sokağa dar kaçtım ve bitişik komşuya saklandım.. Bana acıdikları için o gece de bırakmadılar.. Ertesi günü Mehmet beni orada buldu.. Ve duyduğu haberlerden müteessir olduydu da yine gururunu bozmayarak:

Misafir olduk.. Bu kadıncağızdan hiç hoşlanmadım.. Beni her yerde tersler ve paylardı.. Bir gün de kalkıp Mehmedin eski karısı gelmez mi?.. Beni az kalsın döğüyordu.. Fakat sokağa dar kaçtım ve bitişik komşuya saklandım.. Bana acıdikları için o gece de bırakmadılar.. Ertesi günü Mehmet beni orada buldu.. Ve duyduğu haberlerden müteessir olduydu da yine gururunu bozmayarak:

--- Kendi cezandır.. Dedi.. Meşhur meseldir.. Tek durmayan densiz bulur belasını apansız.

Bu sözlerdeki kastı anlamadım değil.. Fakat anlamaz gördüm..

(Sonu var)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

neuralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kase alınabilir.

SİNEMA

YENİ BİR DANS

Fred Astaire ile Ginger Rogersin İcat Ettikleri Dans Çok Beğenildi

Fred Astaire ile Ginger Rogers dans ederlerken

Sinamanın en ahenktar çiftleri olarak tanınan Fred Astaire ile Binger Rogers «Yam» adında bir dans icat etmişlerdir. Bu dans Amerikada okadar büyük bir rağbet kazanmıştır ki, şimdi bütün dansinglerde, bütün kulüplerde, hatta hususî evlerde bile münhasıran bu dans oynanmaktadır.

Holivudun Tüfenkçi başısı

Holivutta sinema dünyasının en dikkate değer mesleklerinden biri hiç şüphesiz «Tüfenkçi başılık», mesleğidir.

Şimdiki tüfenkçi başının ismi Manuel Zamora'dır.

Bu adamın vazifesi nedir bilir misiniz? Rol icabı olarak sanatkarların tam yanında icap eden tüfek ve rovelverleri atmaktır.

Zamora aynı zamanda Holivut esleha deposunun bekçisidir.

Esasen Zamora şimdiye kadar 62 adam öldürmüştür. Sakın onu bir Gangster sanmayınız. Bu 62 adamı şu suretle öldürmüştür:

1916 senesinde vatani olan Mek-

sikada Pueblo üniversitesinde tahsilini ikmal ettikten sonra, Panço Villanın asî askerlerine karşı harbeden ve general Carrouza'nın kumandası altında bulunan hükümet kuvvetlerine gönüllü olarak yazılmıştı. Bu muharebe 60 gün sürmüştür. Zamora 62 adam öldürmüştür. Umumi harp sırasında, Zamora Teksasda Kelly Field tayyare meydanı muallimliğine tayin edilmişti. O tarihte kendisi Amerikanın "mit ralyöz mütehassısı", ünvanını halizdi..

Umumi harpten sonra Gangsterler onu hizmetlerine almak istemişlerdi.

Zamora artık bu gibi işleri görmek arzusunda bulunmadığından Holivutta asûde bir hayat sürmeyi tercih etmiştir.

Şimdi silâh deposunun muhafazası için günde 25 dolar para almaktadır. Stüdyoda çalıştığı gün ayrıca 25 dolarlık bir tazminat almaktadır.

Aptal Mustafa

YAZAN : MUZAFFER SEVİL

İki güçlü her gün sabahın akşamı kadar bu çeşme başında durarak yolculara su vermek, kış olduğu zamanda köy kahvesinde boğaz tokluğuna çıkarak içmekti. Çeşmeyi gölgeliyen büyük çınarın altında uzanır, hemen hiçbir şey düşünmezdi. Dünyada ne anası, ne de babası.. Hiç kimsesi yoktu. Pek küçükken öksüz kalmış, kendi kendini yetiştirmişti. Babası Vize'nin işgalinde; tarlasından arpa vermediği için alıp götürülmüştü. Annesi de burada, bu çınar dibinde babasını bekliye bekliye can vermişti. İşte o gün bugündür Mustafa burada gelene gelene elindeki tasla su verir, hayvanlarını sular, hizmetlerini görürdü. Bütün bu işlerine mukabil de hiçbir şey istemezdi. Evlerden gönderilen iyi, kötü yemeği yiyerek Allah'a şükreder, sonra yine sirtüstü uzanarak semaya dalardı.

Kimisi onun için (Evliya) dedi. Kimisi geceleri (Perilerle konuşuyordu) ileri sürdü. Fakat muhakkak olan bir şey vardı. O da Mustafa'nın temiz bir kalbi olduğu idi. Evet o kimse aleyhine söz söylemez, kimseyi çekistirmez, bitakis bazı fena tanıdığı insanlara nasihat bile verirdi. Gariptir ki, kargısına alarak konduğu her kirtli kalpli pek az sonra nefisini ıslah ediyor, fahişelik le geçinen kadınlar; nâmus yoluna avdet ediyorlardı.

İşte yalnız güzel söz söylemek sayesinde kazandığı bu muvaffakiyetler ona bir fevkalâdelik vererek, köy nazamında bir evliya, bir ermiş mertebesine yükseltiyordu.

Bugünlerde Mustafa pek düşünceliydi. Bir noktaya gözlerini takarak saatlerce öyle kalıyordu, ancak bir yolcu geçerken kendine gelebiliyordu. Buna sebep neydi? Niçin bu düpe düz alın kırışmış, bu eğilmiyen baş yere doğru meyiletmisti? Belli ki, o çok mühim bir şey düşünüyordu, fakat içinden çıkamıyordu.

Köyde yabancı bir yerden gelme bir kadın vardı. Sarı yosma. Bu kadın güzel ve civelekti. Uzun, kavak gibi muntazam vücudü üzerinde mağrur duran başı sarı saçlarla örtülüydü. Kaslarının ucu şeytani bir ifade veriyor, gözleri daima hırs ve istihaleylelelele tutuşuyordu. Daima kırmızı, her zaman boyasız dudakları gençleri etrafına davet ediyordu. Bu kadın semadan inen ve erkek mahlûkun başına belâ kesilen şeytanın karısıydı. Evet muhakak ki, bu böyle idi. Onun için kahvede münakaşalar oluyor, evliler kadınlarını ihmal ediyorlar, gençler yolunu kolluyorlardı.

Nihayet köy ihtiyar heyeti toplanarak bu kadını atmak için çareler düşünüldü. Evet hakkında bu kadar fena rivayetler dolaşan sarı yosmayı kimse bir türlü yakalayamıyordu. Onu ele verecek kimse çıkmazdı zaten.

Muhtar nihayet Mustafaya geleerek meseleyi anlattı. Ve bu kadına

bir nasihat vermesi için rica etti. Mustafa muhtarı uzun, uzun dinledi. Sonra başını öne eğerek ağır ağır cevap verdi.

--- Peki bu lazım gelen şeyi söyleyeceğim inşallah namuslu bir kadındır. Allahtan ümit kesilmez.

Ve ayrıldılar. Mustafa güne çınarın dibine sirtüstü yattı. Düşündü.. Düşündü.. Bir ara gözlerinden iki damla yaş yanaklarından taşarak toprağa yuvarlandı.

★

Köy hep Mustafadan bahsediyordu. Evet artık hiç şüphesiz yoktu ki Mustafa bir evliya idi. Yoksa başka alelade bir insan böyle bir iş yapamazdı. Bir fahişeyi yola getirmek sonra onu bu köyü terketmeye mecbur etmek, hem de kendi arzusu ile..

Evet hakikaten Mustafa Sarı yosmayla konuştuğundan sonra yosma ortadan kaybolmuştu. Mustafa ona herkesten fazla tesir etmiş ve köyü terketmişti.

Artık çocukları hastalıklı kadınlar yavaş yavaş Mustafaya geliyorlar ve dertlerine deva olacak bir çare istiyorlardı. Fakat Mustafa sadece gülüyor ve:

--- Benim böyle işe aklım ermez. Elimden gelen bir şey olsa neyse..

Diye cevap veriyordu. Ona köyün imamlığını sonra da muhtarlığını teklif ettiler. O bunlara da lâkayt kaldı.

Mustafa artık başka bir insan olmuştu. Yavaş yavaş çeşme başını unutuyor, yaslandığı çınarda saatlerce düşünüyordu. Onun zaman, zaman ağıladığını görenler vardı. Günden güne zayıfladığını evlerden gelen yemeğe pek az el sürdüğü de gözden kaçmıyordu. Ne olmuştu? Ne oluyordu? Yoksa hasta mıydı?

Kimisi artık son günleri yaklaştığını, kimisi sarı yosmaya âşık olduğunu ileri sürdü. Evet bu son iddia tamamen yanlış değildi. Mustafa sarı yosma ile konuştuğundan sonra kendinde bir başkalık hissetmiye başlamıştı. Bu kadınlık konuşma ve hareketler şimdiye kadar tamdiklarının hiçbirisinde yoktu. Sonra kendisini ne kadar da sakın dinlemiş ve sonunda da

--- Peki Mustafa istediğini yapacağım. Demisti.

İşte o günden sonra bu çınar, çeşme, köy ve kahve ona pek mâna sız geldi. Sanki etrafındaki renkler silinmiş, kuşlar sükût etmişti. Bir şey görmüyor, bir şey hissetmiyordu. Saatlerce sessiz ve hareketsiz yalnız sarı yosmayı düşünüyordu. Bu hal birkaç ay devam etti. Peşini bırakmıyordu, aklını, ruhunu doluduran hayali kovmak bu belâdan kurtulmak istiyordu. Buna muvaffak olamadı.. Ve bir gün Mustafa köyden kayboldu. Onu bir daha da kimse görmedi.

M. Sevil

Lavrens her şeyi, hattâ kendi varlığının sebep ve hikmetini bile kaybetmiş olduğunu anlıyordu.

Ulaşmak istediği hedef neredeydi.. Vardığı netice neredeydi.. Arada kıyas kabul etmiyecek kadar tezat var..

Tamamen ölü addettiği bir hayatın acı veya tatlı birçok hatıralarını unutmak üzere Avrupaya dönerek biraz hava ve muhit değiştirmek ve aynı zamanda iki kardeşinin de şehit düştüğü Fransa harp meydanlarında geçen harp sahnelerinin vereceği başka heyecanları duymak emeliyle Lavrens alelacele Şamdan ayrıldı.

Zevk ve meşguliyetlerin münavebe kanununu Lavrensten başka hiç kimse onun kadar iyi anlamamıştır. Hayatı idamenin ancak ve ancak bir hadden diğerine geçmeğe acele etmekle kabil olacağını bilen bu adam hayatını bu şekilde tanzim etmiş hiç bir şey üzerinde uzun boylu takılıp kalmamıştır.

Güzel şarkın da hayatından, ışığından, güzelliğinden miktarı

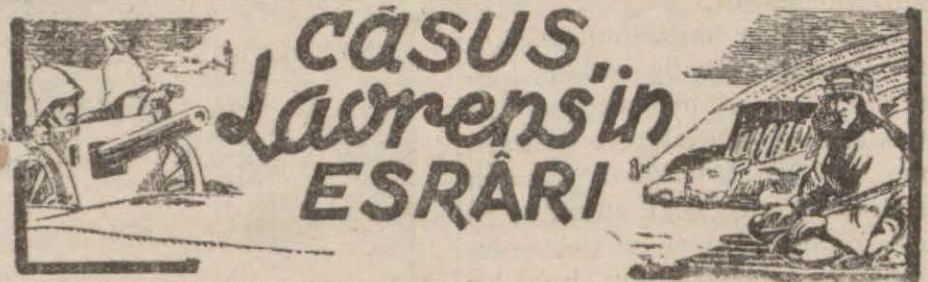
kâfi nasibini almıştı. O şark ki Lavrensi yıpratmış, çürütmüş ve suyu çekilmiş bir meyveya döndürmüştü.

Rütbe ve sınıf derecelerinden daima nefret ederek kaçınmış olan Lavrens, zabıtana tahsis edilmiş ekspreste seyahat hakkını kazanmak bir vagonli yatağına nail olmak sevdiyle miralay rütbesinin icap ettirdiği şeritleri bir an evvel takmak için herkesin iki ayağını bir pabuça soktu.

Mütareke aktedildiği gün İngiltereye vasil olan Lavrens bir müddet ne yapacağını nasıl hareket edeceğini şaşırdı.

Belki bin defa, İngilterenin Araplara verdiği sözü, onlara karşı giriştiği taahhüdâtı yerine getirmeyeceğine kani olmuştu. Filhakika bu kanaati gün geçtikçe hafifliyeceğine hilâkis artmıştı.

Arapların maruz kaldığı bu haksızlıklar tamir edilmeliydi. Bu fikirle miralaya Lavrens diplomat olmağa karar verdi. Osmanlıların tazyikinden kurtarmak üzere aralarına dalıp isyan yarattığı Arap-

Yazan : LEON BOUSSARD

Tefrika No: 23

ların hakkının müdafaa etmek üzere sulh konferansına gidecekti.

İngiliz hükümetinin, Şark işleri ile uğraşan heyeti vükela komitesine dahil olan Lavrens bu komiteye, üç kraliçe ihdasını teklif etti: Suriye, yukarı Mezopotamya, aşağı Mezopotamya.. Bu Kraliçeler da Emir Hüseyinin üç oğlu tarafından idare edileceklerdi.

Lavrens'in bu teklifini ve görüşünü resmi makamat kabul etmedi.

Aksayışarkta her şey gittikçe daha fenalaşmağa başlamıştı bile.

Fransanın Suriye, ve Ermenisandaki fevkalâde komiseri Piko mütemadiyen İngiliz ordusunun Suriyeyi tahliye etmesi talebinde

ısrar ediyor.

Emir Faysal Glugester ismindeki kruvazör ile Göndermeye doğru yollanıyor. Emiri karşılamak üzere Marsilyaya kadar gelen Lavrens onunla Liyon şehrine kadar gidiyor. Fransız sahibi salâhiyet makamâtı ile ordusu pek haksız ve yersiz bir şüphesiz altında bulundurdıkları Lavrens'den çok çekiniyorlardı. Emir Faysal, bu düşünce ile beraber gelmek istemiyen Lavrens'den ayrılarak yalnız başına Fransanın harp sahasını gezip görmeğe gidiyor.

9 Kânunuevvel 1918 de Emiri almağa Bulorya'ya gelen Lavrens Fransızların kendisinden şüphesini farketmemiş gibi gayet tabii bir

eda ile Fransız miralayı Bremon'u da İngiltereye davet ediyor.

Artık sulh konferansı başlanmıştır. Bu konferansa iştirak eden Lavrens iki sıfatı haizdir. Bir İngilizlere Hariciye nezaretinin Şark mümessilliği azası diğeri de Emir Faysalın tercümanıdır.

Gerek Musevî Loid Corc ve gerekse kaplan diye anılan Klemanso tarafından fevkalâde beğenilen ve takdir edilen Lavrens'e her ikisi de düşüncelerini kayıtsız, şartsız izah etmesi için müsaade veriyorlar.

Dünyayı yeniden kurmakla meşgul olan bu hükümet adamları bir kaç saatlerini de Şark işlerinin tanzimine hasrediyorlar.

Verilen sözleri yerine nasıl getirecekler ve aynı zamanda menfaatlerini nasıl koruyacaklardır? Bu çok müşkül bir işti. Çünkü hepsi, birbirine zıt diplomatça teklif ve izahlar karşısında idiler.

★

1915 senesi teşrinievvelinde, İngilizler, Bağdat ile Basra müstesna olmak üzere, tulû arz 37

derece cenup sahasında Arapların istiklâlini tanıyacıklarını Emir Hüseyine vaatmişlerdi.

Basra ve Bağdatı vermeyen İngilizler, Fransızların bu iki eyaletteki hakkı tasarruflarına halel getirmemek şartile, burada dile-dikleri gibi harekete kendilerini serbest addediyorlardı.

1916 mayısında, Sykes - Piko anlaşması mucibince ve parçalanma suretile Arap vilâyetleri beş muntakaya ayrılmıştı:

Filistin - Beynelmillel muntaka. Mezopotamya - İngiliz muntakası.

Cenubi Ermenistan ve Suriye-Fransız muntakası. Halep, Şam, Urfa, Musul ve Deir vilâyetleri de biri Fransız diğeri İngiliz nüfuzu altına alınmak suretile iki muntakaya ayrılarak müstakil Arap hükümeti addedilecekti.

11 Haziran 1917 tarihinde İngilizler, muharebe esnasında yerlilerden kurtarılan tekmil Arap eyaletlerinin de müstakil sayılacağını Suriyelilere vaatmişti. (Sonu var)

Siz de ruhunuzun tahlilini, hayatınız ve tabiatınız hakkında mu-fassal malûmat isterseniz isminizi, doğduğunuz tarihi, günü ve mün-künse saatini yazarak gazetemize "Ruh tahlili, rumuzuna bir mektup yazarak müracaat edin. Mufassal ve hususi cevap için 6 kuruşluk pul ilâve edilmelidir.

Rumuza da cevap verilir.

Kemalettin - Gönen:

Şedit mizaçlısınız. Hulusi ni-yet sahibi olmakla beraber ba-zan keyfi hareketlerinizle aklı-nuza geleni yapmak istersiniz. Teenni ile hareket ederseniz çok iyi olur.

Dostlarınızı seçmekte aldanır-sınız ve bu yüzden tehlikeye ma-ruz kalırsınız.

Sizin için temini muvaffakiyet bilhassa sanayi nefiseden (Musiki, ressamlık, edebiyatır.)

Teşebbüs ederseniz sahibi ser-vet olursunuz. Ticaret sizin için kapalı gibi bir şeydir.

Müddei hayatını zevk ve sa-fa ile geçirirsiniz. Fakat genç yaş-ta evlenmek lâzımdır.

Siz hayatı daima bir gülistan, saadet gibi görür ve daima takip ettiğiniz gaye hayaliyenize sa-dık kalırsınız.

Hiddet ve tehevür asabınızı bozacağı gibi teşebbüslerinize de son derece mâni olacağını düşü-nerek sureti kat'iyede terke ça-lışın, sıhhatiniz iyi, bünyeniz sağ-lamdır.

Mübeccel - Gönen:

Temiz bir kalbe maliksınız. Son derecede müstakil fikirli ve yüksek zekâ sahibisinizdir.

Sizde bilhassa ev kadınlığı me-ziyeti tam mânasile mevcuttur. İntizamperver hüsnü tabiat sa-hibi olduğunuzdan, kocanızın hu-zur ve rahatını hâricte araması-na aslâ meydan vermezsiniz.

Bütün gayeniz evinizin işleri-le meşgul olmaktadır.

Talih size son derece yardım edeceği cihetle her zaman mesut ve bahtiyar olursunuz.

Bunun için hayatta tesadüf edeceğinizi müşkülât yok desem-caizdir.

Yalnız her yaptığınız işi iyi gördüğünüz için sui tesir hasıl eder. Bunlara dikkat, ihtiyatlı ha-reket ve idarei kelâm etmenizi tavsiye ederim.

Nefise Mervet - İstanbul:

Zekânız fevkalâde olup sıh-hatiniz mükemmel ve bünyeniz kavidir. Yalnız tab'an kindarsı-nızdır.

Bir kimseye husumet besleyecek olursanız muhakkak intikam al-mak için her vasıtaya müracaat edersiniz.

Bazan arkadaş intihabında aldanmak tehlikesine maruz ka-lacaksınız. Buna dikkat edersiniz.

Sizin en ziyade terakki edece-ğiniz meslek sanayi nefisedir. Bil-hassa musikiye merakınız inkâr olunmaz. Çalıştığınız takdirde ko-laylıkla muvaffak olabilirsiniz.

En büyük meziyetinizden biri si aff ve hüsnü ahlâk sahibi oldu-ğunuzdur. Fıkara yardımı se-versiniz.

Eğer hayatta mesut ve bahti-yar olmak isterseniz gurur ve a-zamet gibi talihi baltalıyan fenalık-lardan kat'iyyen sakınınız, kimse-ye karşı kin ve adavet vesleme-

mek şartile talihiniz size mesudi-yeti temin edeceğine emin ola-bilirsiniz.

Nazmi Güler-Üsküdar

Fazlaca zevkinizi severseniz. Mert ve cesur olduğunuzdan her türlü tehlikelere bilâ temmül at-lırsınız bununla beraber hiddet, tehevür ve husumet yüzünden za-rar görürsünüz.

Şen olduğunuz için herkese kendinizi sevdirdirsiniz, ihtiyar-la-sanız da ruhunuz daima genç ka-lacaktır.

Evlilik hayatınızda, ailenizin e-mirlerine itaat eder ve arzularını yapmak istersiniz. Her ihtiyacı-mı daha evvelden keşfedecek kabili-yetiniz vardır.

Hafızanız kuvvetli ve vâsıdır. Bilhassa hesap işlerinde büyük bir muhasip olabilirsiniz.

Teşebbüslerinizde husule ge-lecek kâr ve zararı evvelden dü-şünür, sonra da kararınızı verirsi-niz.

İyi sıhhatle maliksınız. Teşeb-büslerinizde korkmayın. Tedbir-li hareketle başlayacağınız işte ta-lihiniz size yardım edecektir.

IHSAN AKI

MÜTEFERRİK

Gümrüklerde verilecek İkramiye

İstanbul gümrükler başmüdü-r-lüğünün teşkilâtında vazife gören memurların son mali yıla aid ik-ramiyelerden son kısmı vekâletten başmüdürlüğe gönderilmiştir. Tev-ziatına bugünlerde başlanacaktır. Bu ikramiyeler bilhassa idhalât Gümrüğü memurlarının ikramiye-lerine ait bulunmaktadır.

Tramvay şirketine haciz konacak

Tramvay şirketinin elektrik i-daresine elektrik istihlakından bor-cu olan 290.000 lırayı vermediğin-den dolayı şirketin bütün binala-rındaki elektrikli tesisleri ve elek-trik idaresince şirketin icraya ve-rildiği maldır. Dün, on günlük itiraz müddetinin beşinci günü de geçtiği halde şirket bu parayı yine ödemiştir. Beş güne kadar ö-demediği veya itiraz etmediği tak-dirde tahsili emval kanunu hüküm-lerine göre icrai muameleye teves-sül edilecek, şirketin binalarına haciz konacaktır.

Avrupa imtihanını 13 genç kazandı

Sümer Bankın Avrupada mü-hendislik tahsili için açtığı müs-a-baka imtihanı neticelendi. İmti-hanlar üniversitede yapılmış ve 200 talebe iştirak etmiştir.

Tasnif edilen imtihan evrakı-na göre muvaffak olan talebe 13 kişiden ibarettir. Bu gençler ban-ka hesabına Avrupanın muhtelif memleketlerinde mühendislik tah-sil edecekler ve avdetlerinde tâbi tutulacakları mecburi hizmetin hi-tamına kadar banka müessesatin-da istihdam edileceklerdir.

ANNELER

Biliniz ki çocuk yalnız meme i-çin ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki, çocuğu birincilatan sebeplerden bi-risi de ağız aralarının ter ve sal-reten pisirek kızarak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla gün-de iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile ha-zırlanmış pahalı pudralar

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildlerini ve ifrazatı na-zarı itibara alınarak yapılmıştır.

Zührevi ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 33 Telefon 41358

Tiyatrolar

TURAN TİYATROSU

Halk san'atkarı Naşit, okuyucu Se-miha Mişel varyetesi. Bu gece **Kırmızı Fener 4 P.** Dans, Solo, Düet

★

HALK OPERETİ

Beyoğlunda Halk operet tiyat-rosunda "Eski Çağlayan", yakında başlıyor. İlk temsil "Kına gecesi", M. Yesari ve Seyfettin Asal

DENİZBANK

Telsiz Cihazları Satın Alınacak

Gemilerimizdeki telsiz cihazları 1940 senesi iptidasına kadar, Milletlerarası telsiz, telgraf mukavele ve nizamnamesi ve 3222 nu-maralı kanun hükümlerine uyacak surette tebdil olunacağından yirmi bir adet telsiz cihazı satın alınacaktır.

Cihazlara ait şartname ve air malûmat Materyel Müdürlüğü müzden hergün parasız alınabilir. Teklifler 31 - 11 - 938 tarihine kadar Bankamız Materyel şubesine verilmiş bulunmalıdır.

FOSFARSOL

Sayın doktorlarımız tarafından milyonlarca vatandaşa tavsiye edilen emsalsiz

Kan, Kuvvet ve İştihâ Şurubudur

Bir şişe sizlere hayatın bütün zevk ve neşelerini tattırarak ve yaşadığınız müddetçe halsizlik, yeis, ıstırah, düşünce, korkaklık, tembellik göstermeyecektir.

FOSFARSOL'u diğer bütün kuvvet ilaçlarından ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette kan, kuvvet, iştihâ, temin etmesi ve ilk defa kullananlarda bile azami bir hafta içinde tesirini göstermesidir.

FOSFARSOL; muhakkak bir surette hayatın esasını teşkil eden kanı, daima tazeleyip çoğal-tır. Tatlı bir iştihâ temin eder, adale ve sinirleri kuvvetlendirir. Uykusuzluğu, fena düşünceleri, yorgunluğu giderir, mide ve barsak tembelliğinden doğan inkıbazları geçirir, vücutta daima genç lik ve dinçlik verir, zekâ ve hafızayı parlatır, belgevşekliği ve ademi iktidarda büyük faydalar temin eder. Velhasıl insan makinesine lâzım olan bütün kuvvetleri vererek tam mânasile hayatın zevk ve neşelerini tattırır. FOSFARSOL; güneş gibidir. Girdiği yere sıhhat, saadet ve neşe saçır. Her ec-zanede bulunur.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Cumhuriyetimizin

15 inci Yıldönümü münasebetile

- 1 - 28 - 10 - 938 cuma günü sabahından başlayarak 30-10-938 pazar akşamına kadar cari olmak üzere bütün hatlarımızda tek bilet ücreti üzerinden yüzde elli tenzilatlı ücret ta-rifesi tatbik edilecektir.
- 2 - İşbu günlerimize mahsus olarak yüzde elli tenzilat esası ü-zerinden istiyenlere azimet ve avdet biletleri de verilecektir.

SEYRÜSCFER TARİFESİNDE YAPILAN İLAVELER

3 - 28/10/938 CUMA GÜNÜ:

- a - 80 ve 135 numaralı seferler yapılacaktır.
- b - 13,30 da Köprüden Harem ve Salacağa bir vapur kaldırıl-acaktır.
- c - 58 No. lu sefer Beykozdan sonra fazla olarak Büyükdereye uğrıyacaktır.
- d - 127 No. lu sefer 12.45 de Büyükdereden hareketle fazla ola-rak Kandilliye uğrıyacaktır.
- e - 84 No. lu sefer fazla olarak Kavaklara uğrıyacak ve 157 No. lu sefer Kavaklardan hareket edecektir.

4 - 30/10/938 PAZAR GÜNÜ:

Pazar günü adı günler tarifesi tatbik edilecektir.

5 - 29 ve 30/10/938 CUMARTESİ ve PAZAR GÜNLERİ

- a - Elektrikle donatılmış 71 No. lu vapur saat 19 da R. Kavağın-dan hareketle başlıca Rumeli ve Anadolu iskelelerine uğrıya-rak Köprüye gelecektir.
- b - Aynı vapur gece yarısından sonra saat 1.30 da Köprüden ka-lacak yine başlıca Anadolu ve Rumeli iskelelerine uğrıyarak Kavaklara gidecektir.
- c - Saat 22 de Köprüden A. Hisarına kadar yapılmakta bulunan sefer fazla olarak Kanlıca, Çubuklu, Paşabahçesi ve Beykoz-iskelelerine uğrıyacaktır.
- d - Gece yarısından sonra saat 1 de Çengelköyünden bir vapur hareketle Beylerbeyi, Kuzguncuk ve Üsküdar'a uğrıyarak Köprüye gelecektir.
- e - Gece yarısından sonra saat 2.30 da Köprüden bir vapur ha-reketle Üsküdar, Kuzguncuk ve Beylerbeyi iskelelerine uğrı-yarak Çengelköyüne gidecektir. Tafsilli ilanlarımız iskelelere asılacaktır.

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Borçlu Bayan Leylâya (Hacı Mümin kızı) ilan yolile tebliğ; gös-terilen ikametgâh: Beyazıt Hasanpaşa firmı sokak No. 2.

Bayan Leylâ 14205 hesap numarasile Süleymaniye Kâtip Şem-settin mahallesi Dökmeciler ve Babıfetha sokak eski 19. 19. 116. ye-ni 37 numaralı bir bap hanenin tamamını birinci derecede ipotek göste-rerek 31 - 7 - 932 tarihinde sandığımızdan aldığımız 700 lira borcu 26 - 7 - 938 tarihine kadar ödemediğizden faiz, komisyon ve masa-rifile beraber borcunuz 678 lira 88 kuruşa varmıştır. Bu sebeple (3202) No. lu kanun mucibince hakkınızda sandıkça icra takibine baş-lanarak yukarı yazılı ikametgâhınıza ihbarname gönderilmiş ise de ikametgâhınızı terketmeniz ve nerede olduğunuz da öğrenilememesi hasebile ihbarname tebliğ dilemediğinden kanun hükmüne tevfi kanun ilân yolile tebligat icrası icabetmiştir. İşbu ilân tari-hinden itibaren bir buçuk ay içinde sandığa borcunuzu ödemeniz ve kanunen kabule şayan bir itirazınız varsa bildirmeniz lâzımdır. Hak-kınızda takibi usul dairesinde durdurduğumuz takdirde ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre sandıkça satılacaktır. Bu cihetler borçlu Bayan Leylâca bilinmek ve ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

(7860)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Nevi	Miktarı	Muhammen Bedeli Beheri Tutarı Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.	Eksiltmenin şekli saati
------	---------	---	--------------------------------	----------------------------

İstanbul Baş-müdürlüğü bi-nasının tamiri		1185.65	89 03	Pazarlık 14
Etil eter 300 kilo	1.14	342. —	27 65	A. Eksilt. 14.30
Eczayı tıbbiye 46 kalem	—	936.19	70 21	" 15
Çember rap- 3000 kilo	— 31	930. —	69 75	" 15.30
tiyesi.				
İmlâ makinesi 2 adet	800. —	1600. —	120. —	" 16

- I — İdareminiz İstanbul başmüdürlüğü binasının kaldırım tami-ri işi şartnamesi mucibince satın alınacak (300) kilo Etil Eter, cins ve miktarı listesinde yazılı 46 kalem eczayı tıb-biye numunesine uygun olmak şartile satın alınacak 3000 kilo çanber raptiyesi ve taahhüdünü ifa etmiyen müteahhit hesabına şartnamesi mucibince yapılacaktır 2 adet imlâ makinesi yukarıda hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı ek-siltmeye konmuştur.
- II — Keşif ve muhammen bedellerile muvakkat teminatları hi-zalarında gösterilmiştir.
- III — Eksiltme 9 - XI - 938 tarihine rastlayan çarşamba günü hi-zalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Keşif şartname ve listeler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi çanber raptiye nümunesi de görülebilir.
- V — İstekliler eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7.5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7733)

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Beheri Tutarı Lira K.	Muvakkat Teminatı Lira K.	Eksiltmenin Şekli Saati
-------	---------	---	---------------------------------	----------------------------

Elektrik mo-törü.	22 adet	70. —	1540. —	115.50 Açık eksilt. 14
Elektrik mo-törü.	5 adet	200. —	1000. —	75. — Pazarlık 14.30

- I — İdareminiz İzmir Tütün Fabrikası sigara makineleri için (22) adet elektrik motoru ile taahhüdünü ifa etmiyen müteahhit hesabına Cibali Tütün Fabrikası için beş adet redüksiyonlu elektrik motoru şartnameleri mucibince ve hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
- III — Eksiltme 9 - XII - 938 tarihine rastlayan cuma günü hi-za-larında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden a-lınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fiatsız fenni teklif ve kataloğlarını eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri ve teklifle-rinin kabulünü mutazammam vesitâ almaları lâzımdır.
- VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gel-meleri ilân olunur. (7856)

Deniz Hastahanesi cilt ve zührevi hastalıklar mütehassısı

DOKTOR

Feyzi Ahmet Onaran

Pazardan maada her gün 3 den sonra hastalarını kabul eder.

Adres: Babıali Cağaloğlu yo-kuşu köşebaşı 43 Numara.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 Dr. Osman Şerafettin apartmanı

ZAYI — Seyrüsefer memurlu-ğundan almış olduğum 32 sicil nu-maralı arabacılık ehliyetnamemi zayı ettim. Yenisini çıkaracağım-dan eskisinin hükmü yoktur.

Abidin Büyükesen

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Borçlu Vahan oğlu Bay Serkise ilan yolile tebliğ, gösterilen ikamet-gâh: Halıcıoğlu Sütlüce Mahmutefendi mahallesi Beylik çıkmaz No. 1

Bay Serkis 11465 hesap numarasile Kasımpaşa Gazihanapaşa mahallesi Tersane arkası Tayyarefendi Hürriyet sokak eski 76, 15 yeni 18, 20 numaralı odayı müstemil kârgir mağazayı birinci derece-de ipotek göstererek 15 - 8 - 931 tarihinde sandığımızdan aldığımız 350 lira borcu 16 - 5 - 938 tarihine kadar ödemediğizden faiz, ko-misyon ve masarifile beraber borcunuz 497 lira 45 kuruşa varmıştır. Bu sebeple (3202) No. lu kanun mucibince hakkınızda Sandıkça ic-ra takibine başlanarak yukarı yazılı ikametgâhınıza ihbarname gönderilmiş ise de ikametgâhınızı terketmeniz ve nerede olduğunuz da öğrenilememesi hasebile ihbarname tebliğ dilemediğinden kanun hükmüne tevfi kanun ilân yolile tebligat icrası icabetmiştir. İşbu ilân tari-hinden itibaren bir buçuk ay içinde sandığa borcunuzu ödemeniz ve kanunen kabule şayan bir itirazınız varsa bildirmeniz lâzımdır. Hak-kınızda takibi usul dairesinde durdurduğumuz takdirde ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre sandıkça satılacaktır. Bu cihetler borçlu Bay Serkis'ce bilinmek ve ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

(7858)

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden : Cumhuriyetin 15 inci Yıldönümü Münasebetiyle

TENZİLÂTLI TARİFE

Cumhuriyetin 15 inci Yıldönümü münasebetiyle 25 Birinciteşrin 1938 günü başlamak ve 4 İkinci teşrin 1938 gününe kadar "Dahil,, devam etmek üzere tramvaylarımızda, mıntaka tevhide suretiyle tenzilât yapılmış ve mıntakalar aşağıdaki şekli almıştır.

Hat Sayısı	Hattın Adı	Cumhuriyet bayramı münasebetiyle 11 gün
1	Üsküdar — Kısıklı	(1 — Üsküdar — Bağlarbaşı 2 — Bağlarbaşı — Kısıklı)
12	Kadıköy — Üsküdar	(1 — Kadıköy — İbrahimağa 2 — İbrahimağa — Karacaahmed 3 — Karacaahmed — Üsküdar)
22	Kadıköy — Kısıklı	(1 — Kadıköy — İbrahimağa 2 — İbrahimağa — Karacaahmed 3 — Karacaahmed — Bağlarbaşı 4 — Bağlarbaşı — Kısıklı)
4	Kadıköy — Bostancı	(1 — Kadıköy — Kızıltoprak 2 — Kızıltoprak — Erenköy 3 — Erenköy — Bostancı)
6	Kadıköy — Fenerbahçe	(1 — Kadıköy — Kızıltoprak 2 — Kızıltoprak — Fenerbahçe)
8	Kadıköy — Gazhane	(1 — Kadıköy — Gazhane)
20	Kadıköy — Moda	(1 — Kadıköy — Moda)

Bu suretle, halen tatbik edilen tarife nazaran, vasatı

hesabla % 24 nisbetinde tenzilât yapılmıştır.

PARİS ve LONDRA'nın
En son modellerine göre
BAYANLAR için büyük

Şapka meşheri

Gayet ucuz fiatlarla BAKER
MAĞAZASINDA ŞAPKA
dairende satılmaktadır.

ZAYI

İstanbul İthalât gümrüğünden
almış olduğum 36819 No. ve 13.8.
937 tarihli depozito makbuzunu za-
yi ettim. Yenisini çıkartacağımdan
eskinin hükmü yoktur.

A. Ebeyan A. Haçaduryan

İlan

22058 numara ile İstanbul si-
cilli Ticaret bürosunda tescil kı-
lılmış olan Yüken Türk Limited
Şirketinin tasfiyesine karar verile-
rek Şirkette Köprüllü handa tüc-
cardan Ali Uzunköprü ile Bahçe-
kapıda Celâl Bey hanında 6 nu-
marada avukat Hüseyin Avni Ki-
per'in tasfiye memuru tayinleri-
ne 26 - 7 - 938 tarihinde şürekânın
ittifakiyle karar verilmiş olduğun-
dan Şirketten alacaklı olanlarla
sair bir güne hak iddia edenlerin
nihayet bir sene içinde mumailiyh
avukat Hüseyin Avninin yazıha-
nesine müracaatla talep ve isbat
eylemleri ve bu müddetin hita-
mında Şirket mevcudünün şürekâ-
ya taksim ve tevzi edileceği Tica-
ret kanununun 445 inci maddesi
ne tevfiikan ve üçüncü defa ola-
rak ilân olunur.

Hali Tasfiyede Yüken Türk Limi-
ted şirketi tasfiye memurları
Ali Uzunköprüllü, Hüseyin Avni
Kiper

En Müessir Diş Macunudur

Diş Doktoru Diyor ki :

Yemek kırıntıları diş aralarında
çigneme satırlarındaki çukurlarda
kalırsa ekşir ve hasıl olan asit mi-
neleri bozar, dişlerin çürümeye
yol açar. Hele bu asitler bütün ge-
ce ağızda bırakıldığı takdirde mu-
zır mikroplar milyonlarca artar ve
dişler süratle bozulur beyazlığını,
sağlamlığını tamamen kaybeder.
Ağızınızın sıhhat ve güzelliğini
muhafaza etmek için :

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
Dişlerinizi RADYOLIN ile fırçalayınız!

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas Yeri Nevi Mukadder kıymet Depozito

34 Fındıklı Molla Çelebi mahalle-
si Dolmabahçe caddesi No. Kârgir - T. L. 206. 700 T. L. 41,340
eski 136. 136 Mü. 138 - 140 Antrepo
yeni 172 - 184.

1 — Tafsilatı yukarda yazılı antrepo peşin para ile ve kapalı
zarf usulü ile arttırmaya konulmuştur.

2 — İhale 26 - 10 - 938 çarşamba günü saat 15 de Ankarada İdare
meclisimiz huzurunda yapılacaktır. İstekli olanların şubemize mür-
acaatla tafsilât almaları ve bir lira mukabilinde birer şartname edin-
meleri .

3 — Şartnamede yazılı hükümler dairesinde teklif mektuplarını
nihayet 25 - 10 - 938 salı günü saat ona kadar şubemize vermeleri ve-
yahut 26 - 10 - 938 tarihinde saat on beşe yetişebilmek üzere posta ile
iadeli taahhütlü olarak Ankarada Genel direktörlüğümüze gönderme-
leri.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen kıymeti	Metre murabba üzerinden	Cinsi
38665 I.	214.50	Büyük bina
	104	Büyük binanın yanındaki küçük bina.
	24	Garaj
	455.81	Bahçe

1 — Beyoğlunda Sıraservilerde Kâtip Mustafa Çelebi mahafla-
sinin Beyoğlu caddesile Hoca zade ve billürcü çıkmazı sokaklarında
119, 119/1, 119/2, 8/1 ve 36 No. taajlı ve her türlü tadilata ve ilâveye
elverişli bulunan 15 odalı kömürlük, mutfak, çamaşırılık kalorifer
daireleriyle banyo dairelerini müstemilâtı saireyi havi kârgir hane ile
bu hanenin cümle kapısının sağ ve sol cihetlerinde maa müstemilât
dönder odalı iki ev ile yine bu haneye ait bulunan garaj binası ve
bahçesinin tamamı satılmak üzere 6 - 10 - 938 den itibaren 20 gün
müddetle kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur.

2 — İhale katiyesi 27 - 10 - 938 perşembe günü saat 13 de Be-
yoğlu Vakıflar direktörlüğü ihale komisyonu huzurunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin muhammen kıymeti üzerinden % 7.5 teminat
makbuzlarını veya banka mektuplarını 2490 No. lu kanunun tarifati
dairesinde hazırlanacakları teklif mektuplarıyla beraber ihale saatin-
den bir saat evveline kadar ihale komisyonuna vermeleri lazımdır.

4 — Binayı görmek her zaman kabil olduğu gibi şartnameyi de
görmek ve mülûmat istiyenlerin Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Aka-
rat ve Mahlûlât şubesine müracaatları. (7191)

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden :

Borçlu Luka oğlu Bay Petroya ilân yolile tebliğ; gösterilen ika-
metgâh: Kurtuluş Kurtuluş sokak No. 35

Bay Petro 18437 hesap numarasile Kurtuluş Tatavla mahallesile
Kurtuluş sokak eski 8, 10 yeni 28, 30 numaralı ahşap bir
evin tamamına birinci derecede ipotek göstererek 3 - 4 - 934
tarihinde Sandığımızdan aldığımız 200 lira borcu 29-3-938
tarihine kadar ödemediğizden faiz, komisyon ve ma-
sarifile beraber borcunuz 107 lira 70 kuruşa varmıştır. Bu sebeple
(3202) No. lu kanun mucibince hakkınızda sandıkça icra takibine
başlanarak yukarda yazılı ikametgâhınıza ihbarname gönderilmiş ise
de ikametgâhınızı terketmeniz ve nerde olduğunuz da öğrenileme-
mesi hasebile ihbarname tebliği edilemediğinden kanun hükmüne tev-
fikan ilân yolile tebligat icrası icabetmiştir. İşbu ilân tarihinden itiba-
ren bir buçuk ay içinde sandığa borcunuzu ödemeniz ve kanunen ka-
bule sayan bir itirazınız varsa bildirmeniz lazımdır. Hakkımızdaki
takibi usul dairesinde durdurmadığınız takdirde ipotekli gayri men-
kul mezkûr kanuna göre sandıkça satılacaktır. Bu cihetler borçlu
Bay Petroca bilinmek ve ihbarname tebliği makamına kaim olmak
üzere ilân olunur. (7857)

İstanbul Belediyesi Merkez Hal Müdürlüğünden:

Halde 127 No. da kavun karpuz ticaretille işigal eden zeynel,
Uluşehir buradaki muamelesine nihayet vermiş olduğundan idaremi-
deki teminati iade edilerek ilişiği kesileceğinden mezkûr sergiden a-
lacaklı müstahsil varsa evrakı müsbitelerle birlikte nihayet 23-11-938
tarihine kadar idareimize müracaatları ilân olunur. (7837)

KANZUK ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,,

Fski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür
bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf
olanlara bilhassa sayanı tavsiyedir
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Devlet Demiryolları İlanları

Cumhuriyetin on beşinci yıldönümü münasebetile Birinciteşrin
1938 ayının 28, 29, 30 ve 31 inci günlerinde banliyö ve halk ticaret
biletleri ile bazı hususi tarifelere tâbi biletler hariç olmak üzere sa-
tılacak biletlerin bedelleri üzerinden % 20 tenzilât yapılacaktır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat diledilir. (4462) (7746)

Muhammen bedeli 5400 lira olan 60,000 adet elvan karton
10 - 11 - 938 perşembe günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası için-
deki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulü ile stın alı-
nacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ile 405 li-
ra muvakkat teminat ve teklif mektuplarını muhtevi zarfların eksiltme
günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Bu
işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binası içindeki komisyon ta-
rafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (7842)

Nafia Vekâletinden :

9 - 12 - 938 cuma günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti bi-
nasında malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme
komisyonunca gümrüklü Avrupa malı için ceman 7530 lira muham-
men bedelli 50 ton telgraf teli ile 200 kilo bağ telinin kapalı zarf us-
ulü ile eksiltmesi yapılacaktır. (Yerli malı için de teklifte bulunabilir-
ler) muvakkat teminatı 564,75 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve tefferruatı Ankarada Nafia Vekâleti mal-
zeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir. İsteklilerin teklif
mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalar-
la birlikte aynı gün saat 14 e kadar komisyona vermeleri lazımdır.
(7819)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Ankara Devlet mahallesinde yapılacak sulama işleri işletme
merkez binası keşif bedeli (219 337) lira (41) kuruştur.

2 — Eksiltme 9 - 11 - 938 tarihine rastlayan çarşamba günü sa-
at (15) de Nafia Vekâleti Sular umum Müdürlüğü su eksiltme komis-
yonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık
işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri (10) lira (97) ku-
ruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için istekliler (12 217) liralık muvak-
kat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün
evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile vekâ-
lete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu
vesikaları ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bu
lunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten
bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilin-
de vermeleri lazımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (4258) (7367)

Şek'rci Hacı Bekir M'essesesinin NADİDE REÇELLERİ

İftar sofralarının başlıca zinetidir,
Titiz bir itina ile hazırlanan bu reçellerden, birka-
tatanlar, ağızlarına başka reçel alamazlar...

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR
Bahçekapı, Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy.

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden :

Borçlu Bayan Şakireye ilân yolile tebliğ; gösterilen ikametgâh:
Burhaniye mahallesile Beylerbeyi sokak No. 8, 10

Bayan Şakire 7410 hesap numarasile Burhaniye mahallesile Bey-
lerbeyi sokak eski 2,2 mükerrer yeni 8, 10 numaralı iki ahşap evi bi-
rinci derecede ipotek göstererek 9 - 12 - 929 tarihinde sandığımızdan
aldığımız 200 lira borcu 19 - 7 - 938 tarihine kadar ödemediğizden
faiz, komisyon ve masarifiyle beraber borcunuz 398 lira 49 kuruşa
varmıştır. Bu sebeple (3202) No. lu kanun mucibince hakkınızda
sandıkça icra takibine başlanarak yukarda yazılı ikametgâhınıza ih-
barname gönderilmiş ise de ikametgâhınızı terketmeniz ve nerde ol-
duğunuz da öğrenilememesi hasebile ihbarname tebliği edilemedi-
ğinden kanun hükmüne tevfiikan ilân yolile tebligat icrası icabetmiş-
tir. İşbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde sandığa borcu-
nuzu ödemeniz ve kanunen kabule sayan bir itirazınız varsa bildir-
meniz lazımdır. Hakkınızda takibi usul dairesinde durdurmadığınız
takdirde ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre sandıkça satıl-
acaktır. Bu cihetler borçlu Bayan Şakirece bilinmek ve ihbarname
tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7859)

Muvaffak olmuş bir ilâc **HAKKIKATRANPASTİLLERİ** Öksürükleri kökünden keser

Sahibi A. Cemalettin Saracoğlu
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya